

T.C. KALKINMA BAKANLIğI GÜNEYDOğU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIğI

GAP

2013-2017
STRATEJİK PLAN

STRATEJİK PLAN

2013-2017

BAKAN SUNUŞU

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişme, küreselleşme, vatandaşların kamudan beklentilerindeki değişim, demokrasi ve katılımcılığın artan önemi gibi olgular kamu kurumlarının anlayış, amaç, yapı, işleyiş ve kullandıkları araçlar ve yöntemlerde önemli değişimleri gerekli kılmaktadır.

Stratejik planlama konusu, 80'li yıllarda gelişmiş ülkelerde öncelikli olarak ele alınmaya başlanmış ve 90'lı yıllarda kamu kesiminin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Son yıllarda benzer bir süreç Türkiye'de de yaşanmaktadır

Ülkemizde kamu yönetiminin etkinlik düzeyinin yükseltilmesi amacıyla yeni düzenlemeler yapılmıştır. 24 Aralık 2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca ülkedeki tüm kamu kurum ve kuruluşları, çalışmalarını stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sistemi içinde planlamak ve gerçekleştirmekle yükümlü olacaklardır. Bu çerçevede planlama; kuruluşların politika oluşturma kapasitelerinin artırılması, kamu mali yönetiminin iyileştirilmesi, kuruluş performansının izlenmesi ve hesap verme sorumluluğunun değerlendirilmesinde temel araçlardan biri olarak kabul edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9. maddesiyle, kamu idarelerinin stratejik planlarını hazırlamaları zorunlu kılınmış; ilgili yasa ve ona dayanılarak hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereğince; GAP İdaresi Başkanlığı, 2008 – 2012 yıllarını kapsayan ilk stratejik planını uygulamış, 2013-2017 yıllarını kapsayan ikinci Stratejik Planının da çalışmalarını tamamlamıştır.

Planda belirlenen hedeflere ulaşılması, Yatırım Programlarında bulunan projelerin ihtiyacı olan finansman ihtiyacının aksatılmadan karşılanması ve Stratejik Planda belirlenen ilkelere sadık kalınması ile sağlanabilecektir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın 2013-2017 dönemini kapsayan stratejik planının hazırlanmasında başta GAP İdaresi Başkanlığı mensupları olmak üzere plan çalışmalarına katkıda bulunan tüm değerli katılımcılara teşekkür eder, planın başarı ile uygulanmasını dilerim

Cevdet YILMAZ
Devlet Bakanı

BAŞKAN SUNUŞU

GAP Bölge Kalkınma İdaresi yirmi yılı aşkın bir süreden beri, GAP Bölgesi'nin kalkınma ve gelişmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Bölge'nin kıt kaynaklarının etkili ve verimli kullanılarak gelişmesinin hızlandırılması amacıyla bölgenin ihtiyaç duyduğu önder, örnek ve yenilikçi projelerin, planların uygulanması, GAP yatırımlarının izlenmesi-değerlendirilmesi ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması temel görevlerimizdir. Bu doğrultuda beklenen sonuçlara ulaşmak amacıyla İdaremiz2008-2012 yıllarını kapsayan ilk stratejik

planını uygulamış; gerçekleştirilen stratejik planlama çalışmalarının çıktılarını da içeren 2013-2017 yıllarını kapsayan ikinci Stratejik Planını da hazırlamıştır.

Mayıs 2012'de hazırlıkları başlatılan ikinci Stratejik Plan çalışmalarına, İdaremiz mensuplarının yanında, merkezî kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler (valilikler ve il özel idareleri ile belediyeler), sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden azami ölçüde katılım ve katkı sağlanmıştır.

Dünyada yaşanan hızlı değişim, artan belirsizlik ve rekabet ortamı içinde güçlü yanlarını ön plana geçiren, hedefe odaklı bir anlayış içerisinde asli işlevlerini güçlendiren kurumlar daha başarılı olmaktadır. Bu çerçevede GAP İdaresi Başkanlığı 2013-2017 Stratejik Planında dünyada ve ülkemizde değişen koşullar çözümlenmiş; fırsat ve tehditler, güçlü ve zayıf yanlar belirlenerek misyon, vizyon ve amaçlar ortaya konulmuştur.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın misyonu; insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için katılımcılık ilkesi doğrultusunda, bölgesel kalkınma planı ve programlarının yapılmasını, uygulanmasını koordine eden, izleyen ve değerlendiren, uygulamalar için fon yaratan, model olabilecek yenilikçi projeler geliştiren, yerel kapasiteyi güçlendiren, bilgi birikimini ulusal ve uluslararası alanda aktaran bir bölgesel kalkınma kuruluşudur.

Bu misyon doğrultusunda, önümüzdeki dönemde İdaremiz, yeni, yenilikçi ve model projelerle toplumun tüm kesimleri ile iletişim ve işbirliği içinde, uygulamaları yerinde izleyerek olduğu kaynakları en etkili biçimde kullanarak çalışmaya devam edecektir. Bu süreçte en önemli kaynağımız olan çalışanların katkısı, dinamizmi ve çalışma heyecanı önemli rol oynayacaktır.

Bu inancımızla, öncelikle stratejik planlama çalışmalarımızın "durum analizi" çalışmalarımız kapsamında görüş ve düşüncelerini bizlerle paylaşan paydaşlarımıza ve özverili çalışmaları ile projenin başarıyla tamamlanmasını sağlayan GAP İdaresi Stratejik Planlama Ekibi'ne, Stratejik Planlama Yürütme Kurulu'na ve katkıda bulunan tüm GAP İdaresi çalışanlarına teşekkür ederim.

Sadrettin KARAHOCAGİL
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1.GAP İDARESİ 2008-2012 DÖNEMİ STRATEJİK PLANI	2
1.1. Genel Değerlendirme.....	3
2. GAP İDARESİ'NİN İŞLEYİŞİ – POLİTİKA VE STRATEJİLERİ	4
1.1. İdare'nin Kuruluşuna İlişkin Mevzuat ve Gelişmeler.....	4
1.2. Organların İşleyişi.....	6
1.2.1. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP İdaresi).....	6
1.2.2. Örgütsel Düzenlemeler.....	6
1.2.3. Üstlenilen Görevler.....	10
3. STRATEJİK PLANLAMA ÇALIŞMALARI	14
2.1. Planın Altyapı Çalışmaları.....	14
2.2. Teknik Çalışmalar.....	15
4. DURUM ANALİZİ	17
3.1. İçyapı Analizi.....	17
3.1.1. GAP İdaresi'nin Kaynakları.....	17
3.1.2. GAP İdaresi Tarafından Yürütülen Çalışmalar.....	21
3.1.3. GAP İdaresinin Yürüttüğü Önemli Proje ve Etkinlikler.....	21
3.1.4. İzleme – Değerlendirme ve Koordinasyon.....	24
3.1.5. Çalışanların Görüş ve Düşünceleri.....	25
3.2. GAP Paydaş Analizi.....	26
3.2.1. Paydaşların Gözünden İdarenin Başarı Düzeyi.....	26
3.2.2. İdarenin Görev ve Yetkilerinin Yeterliliğine İlişkin Düşünceler.....	27
3.2.3. İdare'nin Verdiği Hizmetler Konusundaki Etkinliği.....	28
3.2.4. İdareden Ağırılık Vermesi Beklenen Fonksiyonlar.....	29
3.2.5. Paydaşlar ile İdare Arasındaki Ortak Çalışma Alanları ve Ortak Çalışmalardaki Etkinlik Düzeyi.....	30
3.2.6. Paydaşların İdareden Beklentileri.....	31
3.2.7. Paydaşların İdare İle İşbirliği İçerisinde Yapmak İsteddiği Proje, Faaliyet ve Etkinlikler.....	31
3.3. Çevre Analizi.....	33
3.4. SWOT (Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) Analizi.....	38
5. KURUMSAL KİMLİĞİN YENİDEN TANIMLANMASI	43
4.1. GAP İdaresi'nin Misyon Bildirimi.....	43
4.2. GAP İdaresi'nin Vizyon Bildirimi.....	43
4.3. GAP İdaresi'nin Temel Değerleri (İlkeleri).....	43
6. STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER	44
5.1. Stratejik Amaçlar.....	44
5.2. Stratejik Hedefler.....	44
7. HEDEFLERE İLİŞKİN PERFORMANS GÖSTERGELERİ VE GAP İDARESİ 2013 – 2017 YILLARI PROJE VE FAALİYETLER	46
8. MALİYETLENDİRME	59
9. GAP İDARESİ 2013 – 2017 STRATEJİK PLANI İLE ÜST ÖLÇEK PLANLAR ARASINDAKİ UYUM	61
10. STRATEJİK PLANLAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI ..	68
10.1. Stratejik Planın Uygulanması.....	68
10.2. Stratejik Planın İzlenmesi ve Değerlendirilmesi.....	68
SONUÇ	69

TABLolar

Tablolar

Tablo	Yıllar İtibariyle Personel Durumu.....	18
Tablo	GAP İdaresi Personel Durumu.....	18
Tablo	Yazılımlar (MS Office, işletim sistemleri, diğer yazılımlar, vb.).....	20
Tablo	Paydaşlara Göre İdarenin Genel Değerlendirmesi.....	26
Tablo	Paydaşlara Göre İdare'nin Görev ve Yetkileri Değerlendirmesi.....	28
Tablo	Paydaşlara Göre İdarenin Verdiği Hizmetleri Değerlendirmesi.....	29
Tablo	Paydaşlara Göre İdarenin Ağırlık Vermesi Gereken Fonksiyonlar.....	30
Tablo	Paydaşlar İle Ortak Çalışma Alanları.....	30
Tablo	İdare'nin Karşılaşabileceği Riskler, Belirsizlikler ve Fırsatlar.....	36
Tablo	Güçlü Yönler – Zayıf Yönler.....	39
Tablo	Fırsatlar – Tehditler.....	41
Tablo	GAP İdaresi 2013 – 2017 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu (Hedefler Bazında) 2012 Yılı Fiyatlarıyla, Bin TL.....	59
Tablo	GAP İdaresi 2013 – 2017 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu.....	60

ŞEKİLLER

Şekiller

Şekil 1:	GAP İdaresi Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması.....	8
Şekil 2:	GAP İdaresi Bölge Teşkilatı Organizasyon Şeması.....	9
Şekil 3:	SP Süreci Akış Şeması.....	16
Şekil 4:	GAP İdaresi 2013–2017 Stratejik Planı Amaç-Hedef-Proje ve Seti.....	56

GİRİŞ

Stratejik planlama konusu, 80’li yıllarda gelişmiş ülkelerde öncelikli olarak ele alınmaya başlanmış ve 90’lı yıllarda kamu kesiminin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Son yıllarda benzer bir süreç Türkiye’de de yaşanmaktadır.

Ülkemizde kamu yönetiminin etkinlik düzeyinin yükseltilmesi amacıyla yeni düzenlemeler yapılmıştır. 24 Aralık 2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca ülkedeki tüm kamu kurum ve kuruluşları, çalışmalarını stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sistemi içinde planlamak ve gerçekleştirmekle yükümlü olacaklardır. Bu çerçevede, stratejik planlama; kuruluşların politika oluşturma kapasitelerinin artırılması, kamu mali yönetiminin iyileştirilmesi, kuruluş performansının izlenmesi ve hesap verme sorumluluğunun değerlendirilmesinde temel araçlardan biri olarak kabul edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 9. maddesiyle, kamu idarelerinin stratejik planlarını hazırlamaları zorunlu kılınmıştır. İlgili yasa ile Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereğince hazırladığı 2008 – 2012 yıllarını kapsayan ilk stratejik planını uygulamış olan GAP İdaresi Başkanlığı, 2013-2017 yıllarını kapsayan ikinci Stratejik Planını da hazırlamıştır.

GAP İdaresinde, Stratejik Plan çalışmalarına 2012 yılı Mart ayında başlanmıştır. Açıklık, katılımcılık ve demokratiklik temel ilkelerinden hareketle tasarlanan ve yönetilen Stratejik Planlama sürecinde, her aşamada tüm GAP İdaresi çalışanlarının etkin katılımı sağlanmış, bunun yanı sıra GAP İdaresinin paydaşlarının görüş ve önerilerine de başvurulmuştur. Stratejik planlama çalışmalarının yürütülmesi sırasında öncelikle aşağıdaki mevzuat temel alınmıştır:

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 5436 Sayılı KMYK Kanunu İle Bazı Kanun ve KHK’de Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Kamu İdareleri Faaliyet Raporlarının Düzenlenmesi ile Bu İşlemlere İlişkin Diğer Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik
- DPT tarafından hazırlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu
- Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Esaslı Bütçeleme Rehberi

Bu temel belgelerin yanı sıra, pilot kuruluşların hazırlamış olduğu stratejik planlama çalışmalarına ve konuya ilişkin kuramsal kaynaklara sıkça başvurulmuştur. Özellikle Misyon ve Vizyon bildirimlerinin oluşturulmasından Proje ve Faaliyetlerin belirlenmesine kadar uzanan Stratejik Planın her aşamasında katılımcılığa özel önem verilmiş, dış paydaşlara yönelik kapsamlı anket çalışması yapılmış, kurum içi paydaşların katılımını sağlamak için çalışma grupları oluşturulmuş ve toplantılar düzenlenmiştir. Çalışma Gruplarının koordinasyonunda tüm çalışanların görüş ve düşünceleri alınmış ve derlenmiştir. Bu görüş ve

düşünceler Proje Yürütme Kurulu tarafından değerlendirilerek hazırlanan raporlar İdare üst yöneticilerinden oluşan GAP İdaresi Stratejik Planlama Üst Kurulu'na sunulmuş ve üst kurulun aldığı kararlar doğrultusunda İdarenin ikinci Stratejik Planı 2013 – 2017 oluşturulmuştur.

GAP İdaresi 2013–2017 Stratejik Planı belgesi, 01.06.2012 – 31.12.2012 döneminde gerçekleştirilen stratejik planlama çalışmalarının çıktılarını içermektedir. Birinci bölümde GAP İdaresinin kuruluşuna, yasal yükümlülüklerine, görevlerine ve yönetim yapısına ilişkin bilgiler sunulmuş, ikinci bölümde ise İdare'de stratejik planlama sürecinin örgütlenme ve yürütülme süreci ana hatlarıyla açıklanmıştır. Durum Analizi kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların özetlendiği üçüncü bölümün ardından, dördüncü bölümde Kurumsal Kimliğin Yeniden Tanımlanması başlığı altında Misyona, Vizyona ve Temel Değerler Bildirimleri sunulmuştur. Beşinci bölümde Stratejik Amaçlar ve Hedeflere, altıncı bölümde Performans Göstergeleri kapsamındaki çalışmalara, yedinci bölümde 2013 – 2017 yıllarında yürütülecek Proje ve Faaliyetlere yer verilmiştir. Sekizinci bölümdeki maliyetlendirmenin ardından İdaresi Stratejik Plan Uygulama, İzleme ve Değerlendirme Yaklaşımı başlıklı dokuzuncu bölümle Stratejik Plan Belgesi tamamlanmıştır.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda GAP İdaresi web sayfası aracılığıyla kamuoyuna da sunulacak olan bu belgeyle, ilgililerin GAP İdaresi Stratejik Planı'nı, bu bağlamda Misyona, Vizyona, Temel Değerlerine, Stratejik Amaçlarına, Hedeflerine ve 2013 – 2017 yıllarında gerçekleştireceği Proje ve Faaliyetlerine ilişkin bilgilenmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

1.BÖLÜM

GAP İDARESİ 2008–2012 DÖNEMİ STRATEJİK PLANI

1.1. Genel Değerlendirme

GAP İdaresi'nin 2008-2012 yıllarını kapsayan Stratejik Planı'nda yer alan stratejik amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik projelerin yatırım programına alınarak uygulamaya geçirilmeleri önceliğini ve önemini korumuştur. Tüm projeler katılımcılık, sürdürülebilirlik, insan odaklılık, entegre yaklaşım, yenilikçilik, çevreye ve kültürel değerlere duyarlılık ilkeleri temelinde uygulamaya konulmuş, ayrıca ilgili tüm kurumlarla işbirliği içerisinde çalışılmaya özen gösterilmiştir.

Plan döneminde, yürütülmeye önceden başlanan ve devam eden projelerde hedeflenen gelişmeler sağlanmıştır. Ayrıca, Bölge'de örnek ve model oluşturacak yenilikçi uygulamalar gerçekleştirilmiştir. GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi, Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Projesi, Organik Tarımın Geliştirilmesi gibi projeler buna örnek olarak gösterilebilir. Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'ndan sağlanan finansman ile uygulanmakta olan GAP Bölgesi'nde Sele Maruz Kalan Bölgelerde Sel Riskinin Azaltılması, Kadınlar ve Kadın STK'larının Güçlendirilmesi gibi dış kaynaklı projeler de yine bölgesel kalkınmada sosyal gelişimin sağlanması amacıyla başarıyla yürütülmüştür. Kadınların yaşam düzeylerinin yükseltilmesi ve toplumsal gelişmeyle bütünleştirilmesi amacıyla 1995 yılından beri kurulmakta olan Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)'ların sayısı ve etkinliği artırılmıştır. Ayrıca, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ve GAP Eylem Planı'nın tanıtımı amacıyla yürütülen kapsamlı bir proje çerçevesinde çeşitli etkinlikler düzenlenmiş ve sektörel bazda hazırlanan kitapçıklar yayımlanmıştır.

GAP İdaresi'nin 2009 yılında Şanlıurfa'ya taşınması nitelikli ve deneyimli personelin kaybına neden olmuş ve bir ölçüde de İdare'nin performansını etkilemiştir. Buna rağmen İdare hem proje uygulamalarını aksatmamış hem de GAP Eylem Planı (2008-2012)'nin izlenmesi ve koordinasyona yönelik faaliyetlerini yürütmüştür.

GAP İdaresi, ikinci stratejik planını birinci planın uygulama sürecinde edindiği deneyimler doğrultusunda hazırlamıştır. Birinci Plan hazırlanırken İdare'nin misyonunda yer alan tüm unsurlar dikkate alınarak sekiz adet stratejik amaç belirlenmiştir. Ancak uygulama safhasında, özellikle performans programı hazırlıklarında, Maliye Bakanlığı ile yapılan görüşmelerde belirlenmiş olan amaç sayısının fazlalığı gündeme gelmiştir. İdare'nin performansının daha etkin değerlendirilmesini sağlamak amacıyla ikinci planda üç stratejik amaç belirlenmiştir. Bu amaçlar belirlenirken İdare'nin zaten yerine getirmekle yükümlü olduğu yasal görevlerinin ötesinde Bölge'de fark yaratacak uygulamaların başlatılması ve gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Stratejik amaçlar altında yer alan hedeflere ulaşılmasını sağlayacak olan proje ve faaliyetler Stratejik Plan'ın eki niteliğinde olan Performans Programı'nda detaylandırılmış, sonuç odaklı performans göstergeleri verilmiştir.

2.BÖLÜM

GAP İDARESİ'NİN İŞLEYİŞİ – POLİTİKA VE STRATEJİLERİ

1.1. İdare'nin Kuruluşuna İlişkin Mevzuat ve Gelişmeler

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının kurulması; 12 Mart 1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9 Nisan 1987 tarihli ve 3479 sayılı, 1 Haziran 1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 27 Ekim 1989 tarihinde kararlaştırılmış ve 6 Kasım 1989 tarih ve 20334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 388 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname** ile gerçekleştirilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı, 388 sayılı KHK'da (yapılan değişiklikler dahil) **“Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamına giren yörelerin – Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak - süratle kalkındırılması, yatırımların gerçekleştirilmesi için plan, altyapı, ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji, ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbiri almak veya aldırarak, kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak”** üzere 15 yıllık bir süre için kurulmuştur. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının görevleri 2. maddede aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- a Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt ve Şanlıurfa illerini içine alan GAP Bölgesi Kilis ve Şırnak da il statüsünü kazandıktan sonra buraya dahil olmuştur) için gerekli araştırma ve uygulama projelerini yapmak ve yaptırmak,
- b Bölge içindeki faaliyetleri yönlendirmek, uygulamasını değerlendirmek ve takip etmek,
- c Bölge ve programlar muvacehesinde süratle kalkınmayı sağlamak için tarım madencilik, imalat sanayi, enerji, ulaştırma, haberleşme, inşaat, turizm gibi kamu hizmetleri, beşeri kaynaklar, sosyal ekonomi, bilim araştırma, geliştirme ve teknoloji, çevre ve şehircilik, bölge geliştirme ve kültür sektörlerinde yapılacak yatırımlar konusunda çalışmalarda bulunmak, çalışmalarını yönlendirmek, koordinasyonu ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,
- d Bölge'de sektörler arası entegrasyonu sağlayacak şekilde bölge planlamasını gerçekleştirmek,
- e Bölge'de kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında gerekli çalışmaları yapmak,
- f Nazım ve uygulama imar planları ile revizyonların tamamını veya bir kısmını plan değişikliği dahil ada ve parsel bazına kadar yapmak veya yaptırmak (Değişiklik: 25.01.2006 - 5449/30 md: Nazım ve uygulama imar planlarını yapmak veya yaptırmak),
- g Yol, su, elektrik, kanalizasyon ile konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek
- h Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü bina ve tesislerin yapılmasında koordinasyonu sağlamak,
- ı) Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordine edilerek, halkın tarımsal alan dahil her konuda eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve her derecedeki eğitim kurumlarının açılmasını sağlamak,
- i (Ek: 25.01.2006-5449/30 md. Değişik: 08.08.2011-K -649/56 md.) Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, Kalkınma Ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,
- j Başbakanlıkça bu konuda verilecek diğer görevleri yapmak.

1997 yılından sonra 388 sayılı KHK'da yer alan bazı maddeler değiştirilmiş, bazı maddeler çıkarılmış veya eklenmiştir.

✚ 388 sayılı KHK'nın 9'uncu maddesi, 11 Aralık 1997 tarih ve 4314 sayılı Kanun ile değiştirilerek İdare'nin gelirleri;

- a Kalkınma Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekler,
 - b Her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlar,
 - c Faiz, hizmet, kira gelirleri ile sair gelirler
- şeklinde belirlenmiştir.

✚ GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının görev süresi 11 Kasım 2004 tarih ve 25640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5254 sayılı Kanun ile 3 yıl uzatılmıştır.

✚ 1 Haziran 2007 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5670 sayılı Kanun ile İdarenin süresi 5 yıl uzatılarak 388 sayılı KHK'da aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- KHK'nın 1'inci maddesinde yer alan "hükmi şahsiyeti haiz ve 18 yıl" ibaresi "tüzel kişiliğe sahip ve 23 yıl" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye "Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının görev süresini uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" ibaresi eklenmiştir.
- Ek md 1 - GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, milli savunma ve milli güvenliğe ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla görevleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri zamanında vermekle yükümlüdür

Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulur.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, GAP ile ilgili her konuda bilgi toplamada, planların hazırlanmasında ve uygulamanın izlenmesinde, bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile yakın işbirliği içinde bulunur."

✚ 3 Ağustos 2012 tarih ve 28373 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3354 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5 yıl daha uzatılmıştır. Böylece İdarenin görev süresi 28 yıl olmuştur.

18 Haziran 2008 tarih ve 26910 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulan GAP Eylem Planı'nın izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan sorumlu kuruluş olarak da GAP Bölge Kalkınma İdaresi belirlenmiştir. Ayrıca oluşturulan "GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi"nin başkanlığı ve sekreteryaya hizmetleri de GAP İdaresi tarafından yürütülmektedir.

15 Ocak 2009 tarih ve 27111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/14535 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Ankara'da bulunan merkezi 2 Mart 2009 tarihinde Şanlıurfa'ya taşınmıştır.

Kuruluşundan bu yana Başbakanlığa bağlı olarak çalışan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 3046 sayılı Kanuna 3/6/2011 tarih ve 643 sayılı KHK ile eklenen 19/A maddesi uyarınca hazırlanan ve 8 Temmuz 2011 tarih ve 27988 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı makamı onayına istinaden Kalkınma Bakanlığına bağlanmıştır.

1.2. Organların İşleyişi

1.2.1. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP İdaresi)

GAP İdaresinin kuruluş yasası olan 388 sayılı KHK’da GAP İdaresinin bir Başkan, iki Başkan Yardımcısı ve yeterli sayıda uzmandan oluşacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede 1989 yılında matris sisteme dayanan bir organizasyon yapısı oluşmuştur. İdarenin 2001/39 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda Merkez ve Bölge teşkilatında bulunan tüm birimlerle birlikte “norm kadro” çalışmalarını tamamlaması ile bugünkü organizasyon yapısının temeli oluşturulmuştur.

Bir başkan ve iki başkan yardımcısı ile yeterli sayıda uzman ve memurdan oluşan GAP İdaresi Başkanlığının merkezi ve Bölge Müdürlüğü Şanlıurfa’dadır. Ankara’da ise bir irtibat ofisi bulunmaktadır.

2006 yılındaki son düzenlemelerle Merkez ve Bölge Müdürlüğünün organizasyon şeması aşağıdaki son halini almıştır:

1.2.2. Örgütsel

Kuruluşunda bir Başkan, iki Başkan Yardımcısı ve yeterli sayıda uzmandan oluşan matris sisteme dayanan bir organizasyon yapısı olan GAP İdaresinde görevler başkan veya başkan yardımcıları tarafından doğrudan bir uzmana veya bir gruba verilmiştir. Dikey ve yatay iletişim kesintisiz bir şekilde ve doğrudan sağlanmıştır.

Ancak, bir süre sonra İdarenin yürüttüğü proje ve faaliyetlerin artması ve farklılaşması, etkinliklerin çoğalması, personel sayısının fazlaşması işlerin daha verimli ve etkin yürütülmesi amacıyla yeni bir organizasyon yapısını gerekli kılmıştır. 1990 – 1995 yıllarında GAP İdaresi, tarımsal araştırma ve tarım projelerinin yanı sıra toplumsal yapı araştırmaları yürütmüş ve bunun çıktıları olarak sosyal projeler uygulamaya başlamış, acil ve öncelikli altyapı yatırımlarını ele almış, Güneydoğu Anadolu Projesi’nin uluslararası alanda tanıtımına yönelik faaliyetler gerçekleştirmiştir.

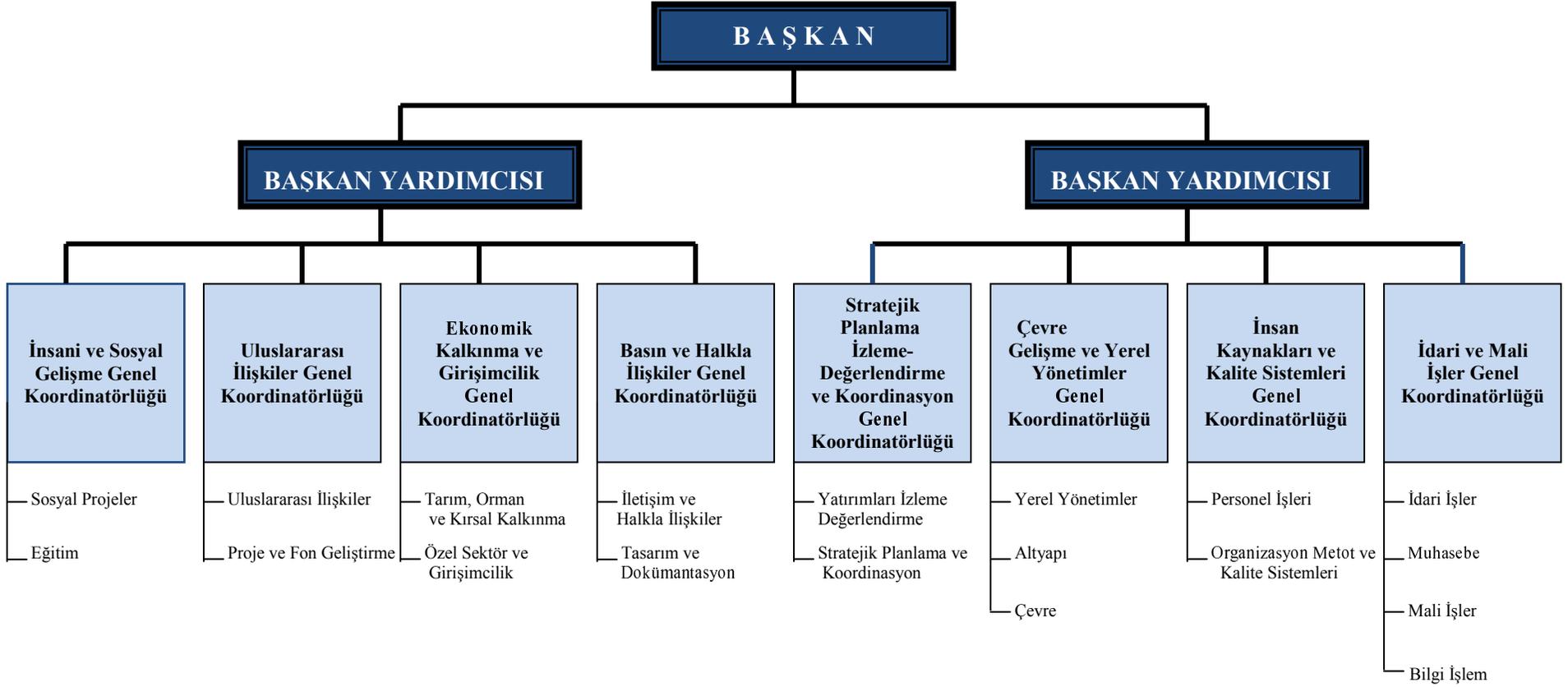
Eylül 1997’de İdare tarafından yürütülen proje ve faaliyetler gruplandırılarak birimler ve koordinatörlükler oluşturulmuş ve her bir birim ve koordinatörlüğün iş tanımı belirlenmiştir. Bu yapılanma belli ölçüde hiyerarşiyi de beraberinde getirmekle birlikte, geleneksel olarak, uzmanların başkan ve başkan yardımcıları ile birebir çalışmasını veya onlarla doğrudan iletişim kurmalarını engellemiştir.

GAP İdaresi, dünyadaki gelişmeleri de dikkate alarak, GAP’ın tamamlanmasına yönelik kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere 2000 yılında yeni bir yapılanma içinde olmuştur. İdare, yürütmekte olduğu proje ve faaliyetlerin daha verimli ve etkin işleyişini sağlamak, kurumlararası koordinasyonu en iyi şekilde gerçekleştirmek, sinerji yaratan, çağdaş ve örnek bir kurum olarak GAP’ı 2010 yılına taşıyacak bir organizasyona sahip olmak üzere

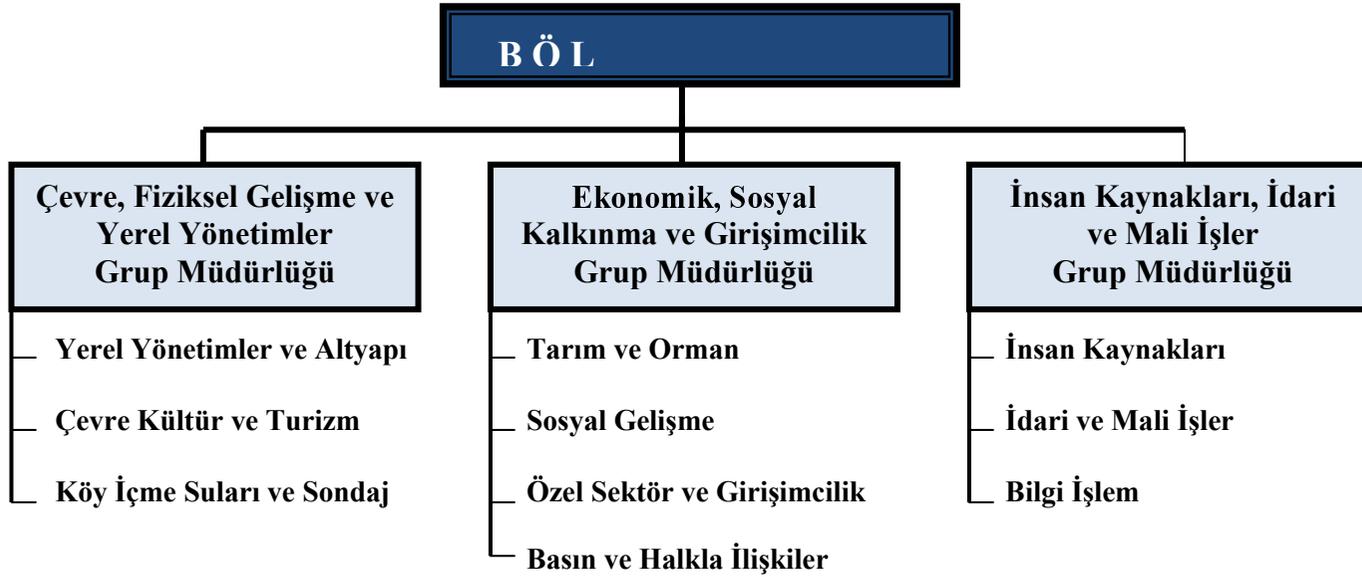
2001/39 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda Merkez ve Bölge teşkilatında bulunan tüm birimlerle birlikte “norm kadro” çalışmalarını tamamlamış ve ilgili kuruluşlara teslim etmiştir. Böylece bugünkü organizasyon yapısının temeli oluşturulmuştur.

Merkez Organizasyon şeması 20 Ocak 2006 tarih ve 2006/1 sayılı iç genelgeyle, Bölge Organizasyon şeması da 25 Ocak 2006 tarih ve 2006/2 sayılı iç genelgeyle aşağıdaki son halini almıştır.

ŞEKİL 1: GAP İDARESİ MERKEZ TEŞKİLATI ORGANİZASYON ŞEMASI

ŞEKİL 2: GAP İDARESİ BÖLGE TEŞKİLATI ORGANİZASYON ŞEMASI

1.2.3. Üstlenilen

Başkanlıkça 4 Nisan 2006 tarihinden yayınlanan 2006/3 sayılı genelgede merkez ve bölge teşkilatı birimlerinin iş tanımları aşağıdaki gibi özetlenmiştir.

MERKEZ TEŞKİLATI BİRİMLERİ

- ***İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü (İSG)***

GAP Bölgesi'nde ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal ve insani gelişmeyi gerçekleştirmeye yönelik araştırma, planlama, projelendirme ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirir. Bölge'nin sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarını, ihtiyaçlarını, önceliklerini, tutumlarını ve kalkınmanın özel hedef gruplarını nitelikleriyle birlikte belirlemeye yönelik araştırmaları planlar, yapar ve/veya yaptırır. Toplumun öncelikle gelir kaynaklarına, temel sosyal hizmetlere ve bilgiye ulaşmakta ve karar alma süreçlerine katılmakta güçlük çeken dezavantajlı konumda bulunan kesimlerinin (kadınlar, çocuklar, gençler, topraksız ve küçük topraklı çiftçiler, kent yoksulları gibi) kalkınma ile entegrasyonunun ve kalkınmanın getirilerinden daha fazla yararlanmalarının sağlanmasına yönelik projeler geliştirir, uygular veya uygulatır. Eğitim/sağlık ve sosyal hizmetlerin etkinliğinin artırılması ve bu hizmetlerin tüm toplum kesimlerine ulaştırılması yönünde çalışmalar yapar. Kırsal kalkınma projelerinin (yayım, kırsal altyapı, yerleşim düzeni, örgütlenme vs.) hazırlanması ve uygulanmasına katkı sağlar. Toplumun yoksul kesimleri için küçük ölçekli gelir getirici projeler geliştirir ve uygular. Başta gençler olmak üzere işsizlere yönelik meslek kazandırıcı eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanmasına katkı verir. Toplumsal katılımı ve örgütlenmeyi geliştirme yönünde çalışmalar yapar.

İdarenin bu süreçte edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerinin yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde paylaşılmasına ve kapasite geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmalarını yürütür, iç ve dış talepler doğrultusunda deneyim değişimine yönelik eğitim ve çalışma ziyaretleri düzenler.

- ***Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü (UI)***

GAP İdaresinin yabancı ülke ve uluslararası kuruluşlar ile olan iletişiminin gerçekleştirilmesi ve AB program ve yapısal araçlarının etkin kullanımına yönelik kurumlarla işbirliğinin sağlanması için çalışmalar yürütür. AB ile tam üyelik görüşmeleri sürecine bağlı olarak uygulama ve gelişmeleri izler, gerekli katılımlarda bulunur. Ulusal Programın uygulanması çerçevesinde GAP İdaresinin dâhil olduğu komite toplantılarına katılır ve gerekli koordinasyonu sağlar.

İdarenin şimdiye kadar yabancı kuruluşlarla imzaladığı işbirliği protokollerinin aktif hale getirilmesi ve yeni işbirliği protokolleri için girişimlerde bulunur.

GAP'ın tamamlanması amacıyla projelere finansman sağlanması ve projelerin hayata geçirilmesi doğrultusunda teknik destek ve kredi/hibe, fon temin edebilecek yabancı kurum ve uluslararası kuruluşların belirlenerek kredi, hibe, eğitim ve teknik yardım imkânlarının araştırılması, temaslarda bulunulması yönünde çalışmalar yapar.

- ***Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü (EK)***

İdarenin bölge kalkınmasına yönelik tarım-orman, kırsal kalkınma ve özel sektör yatırımlarıyla ilgili araştırma, etüt, proje ve plan-program çalışmalarını yürütür ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların bu yöndeki uygulamalarıyla ilgili koordinasyonu sağlar. Bölge'ye yönelik kırsal kalkınma programları hazırlar ve uygular. Tarımsal projelerde yeni metot ve teknolojilerin kullanılması ve hedef kitleye benimsetilmesi, üreticilerin örgütlenmesi ve eğitim-yayım hizmetlerinden yararlanması, tarım-sanayi entegrasyonunun teşvik edilmesi ve sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapar.

Bölge'de özel sektör yatırımlarının gelişmesine yönelik araştırma yapılması, yatırım ortamının periyodik olarak analiz edilmesi, ilgili kamu kuruluşları ile dış ticaret ve yatırım mevzuatı uygulama esasları konularında temaslarda bulunarak sonuçlarının bölge girişimcilerine aktarılması çalışmalarını yürütür. Bölge'de yatırım yapmak isteyen yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılara, Bölge'nin yatırım fırsatları konusunda bilgi sunar ve potansiyel girişimcileri yatırıma özendirmek için çalışmalar yapar; Bölge özel sektör üretimlerinde rekabet avantajının yakalanmasına yönelik öneriler geliştirir ve hedef gruplara aktarır.

- ***Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü (BHI)***

GAP'ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetleri yürütür. Ulusal ve uluslararası sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları ve basın yayın kuruluşlarıyla gerekli iletişimi sağlar. GAP'la ilgili açılış törenleri, konferans, sempozyum, seminer, sergi, fuar, yarışma, sportif ve kültürel faaliyetler düzenler, yapılan çalışmalar ve yürütülen projelerle ilgili tanıtım materyallerini hazırlar ve basılmasını sağlar.

Kurum içi koordinasyonu sağlamaya yönelik organizasyonları gerçekleştirir.

Yayınların ve periyodiklerin düzenlenmesi, arşivlenmesi, stoklanması, satışı ve İdare bünyesindeki yazılı, görsel ulusal ve uluslararası tanıtım amaçlı materyallerin kontrol, tasarım ve ürün haline gelmeden önceki tüm aşamaları ile Bilgi Edindirme Birimi faaliyetlerini yürütür

Proje bölgesini görmek isteyen yerli ve yabancı devlet adamı, üniversiteler, basın-yayın kuruluşları ile kurum ve kuruluşların bölge gezilerini organize eder.

- ***Stratejik Planlama-İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koordinatörlüğü (SPİD)***

Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde İdarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek ve amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapar. Bölgeye ilişkin "izleme ve değerlendirme" bulgularının ya da tavsiyelerinin politika ve programların yaratılmasında kullanılmasını sağlar.

İdare tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerle birlikte GAP Bölgesi'nde gerçekleştirilen tüm kamu yatırım ve faaliyetlerini izler; kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamaya yönelik çalışmaları gerçekleştirir. Kurumlardan gelen faaliyet ve yatırımları izleme bilgilerini derler, yıllık ve periyodik raporları hazırlar ve ilgili birim ve kurumlara gönderir.

Kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile kanun tekliflerine ilişkin görev ile bu kapsamdaki diğer görevlerin yerine getirilmesini sağlar.

İdarenin birimleri tarafından hazırlanan yıllık yatırım programı teklifini derler, Kalkınma Bakanlığına (DPT) gönderir ve vize çalışmalarını yürütür.

- ***Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü (ÇFGY)***

GAP Bölgesi'nde harita ve altyapı - inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapar ve yaptırır, onaylar, imar planı ile ilgili işleri uygun bulur ve ilgili idareye onay için sunar. Fiziksel gelişme ve mekâna ilişkin projeler yürütür, yerel yönetimler ile ilişkileri geliştirir, gerektiğinde teknik destek verir ve ortak çalışmalarda bulunur.

Bölge'de büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikalar ojeler geliştirir ve bunları uygular. Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölge'nin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımı, değerlendirilmesi ve korunmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesini, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlar.

- ***İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koordinatörlüğü (İKKS)***

İdarenin insan gücü planlaması, Kalite Yönetim Sistemi faaliyetleri, iş tanımları, iş analizleri, hizmet içi eğitim, performans değerlendirme sistemi çalışmalarını yapar. Başkanlığın özlük haklarını kapsayan personel politikası çalışmalarını yürütür ve personel sistemini geliştirmek için çalışmalar yaparak tekliflerde bulunur. Kamu Etik Kurulu ile ilgili iş ve işlemleri yapar.

İdarenin personel ihtiyacının karşılanmasına ilişkin seçme oryantasyon işlemlerini yürütür. Yurtiçi-yurtdışı geçici görevlendirme; kadro, sicil, vize, terfi, intibak ve izin; her türlü özlük haklarına ilişkin tahakkuk işlemlerini yapar. Mal bildirimini, hizmet birleştirilmesi-borçlanması ve emeklilik işlemlerini yürütür. Soru önergelerine verilecek cevapların sekreteryaya hizmetlerini yerine getirir.

- ***İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü (İMİ)***

GAP İdaresi Başkanlığına ait bütçeyi oluşturur ve uygular. Bütçe çerçevesinde her türlü idari mali, satın alma ve muhasebeleştirme işlemlerini yürütür.

İdarenin bilgisayar, yazıcı, diğer donanım birimleri ve yazılımları ile web sayfasının güncellenmesiyle ilgili işleri yürütür.

BÖLGE TEŞKİLATI BİRİMLERİ

- ***Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Grup Müdürlüğü***

Bölge'de harita, imar, altyapı ve inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapar ve yaptırır. Fiziksel gelişme ve mekâna ilişkin projeleri yürütür. Yerel yönetimlerle ilişkileri geliştirir ve ortak çalışmalarda bulunur. Bölge'de büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikaları, projeleri geliştirir ve uygular. Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölge'nin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımına ve korunmasına dönük çalışmaları gerçekleştirir. Bölge'deki kamu

kuruluşlarının sektörel bazda yatırım ve faaliyetlerini izler, değerlendirir ve koordinasyonuna yönelik çalışmalar yapar.

- ***Ekonomik, Sosyal Kalkınma ve Girişimcilik Grup Müdürlüğü***

Bölge’de ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal, insani ve ekonomik gelişmenin sağlanması amacıyla tarım, orman ve kırsal kalkınmaya yönelik faaliyetlerle ilgili araştırma, planlama ve uygulama çalışmaları yapar. Özel sektörün desteklenmesi, geliştirilmesi ve yatırımların Bölge’ye yönlendirilmesi konusunda faaliyetlerde bulunur. GAP’ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetleri Bölge düzeyinde yürütür ve uygulanan proje ve diğer konulara ilişkin Bölge’deki kuruluşlarla izleme, değerlendirme ve koordinasyonu sağlar.

- ***İnsan Kaynakları, İdari ve Mali İşler Grup Müdürlüğü***

Bölge Müdürlüğü’nün insan gücü planlamasını, Kalite Yönetim Sistemi faaliyetlerinin geliştirilmesini ve değerlendirmesini yapar, çalışanların özlük haklarına ilişkin çalışmaları gerçekleştirir, Bölge Müdürlüğünde İdari ve Mali İşler ile Bilgi İşlem Birimi faaliyetlerini yürütür.

3.BÖLÜM

STRATEJİK PLANLAMA ÇALIŞMALARI

2.1. Planın Altyapı Çalışmaları

- Stratejik Planlama çalışmalarının başlatıldığı 21 Mart 2012 tarih ve 2012 / 1 sayılı Başkanlık genelgesiyle birimlere duyurulmuştur.
- 28 Mart 2012 tarihinde Bölge Müdürlüğü ve tüm Genel Koordinatörlükleri temsilen toplam 42 kişiden oluşan “Stratejik Planlama Ekibi (SPE)” oluşturulmuştur.

Stratejik Planlama-İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon – 5 kişi

İnsani ve Sosyal Gelişme – 5 kişi

İdari ve Mali İşler – 3 kişi

Uluslararası İlişkiler – 2 kişi

İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri – 1 kişi

Basın ve Halkla İlişkiler – 2 kişi

Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler – 3 kişi

Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik – 3 kişi

Bölge Müdürlüğü Tarım ve Orman Birimi – 5 kişi

Bölge Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Birimi – 2 kişi

Bölge Müdürlüğü Sosyal Gelişme Birimi – 1 kişi

Bölge Müdürlüğü Çevre Kültür ve Turizm Birimi – 1 kişi

Bölge Müdürlüğü Özel Sektör ve Girişimcilik Birimi – 4 kişi

Bölge Müdürlüğü Köy İçme Suları Sondaj Birimi – 1 kişi

Bölge Müdürlüğü Çevre, Kültür ve Turizm Birimi – 1 kişi

Bölge Müdürlüğü İdari ve Mali İşler Birimi – 2 kişi

Bölge Müdürlüğü TEYAP Projesi Sorumlusu – 1 kişi

- Ekibin kurulmasını takiben, planlama çalışmalarını yürütecek organlar ve Stratejik Planlama Projesi’ne ilişkin yol haritası belirlenmiştir (Şekil 1).
- Planlama sürecinden sorumlu organlar ve görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

GAP İdaresi Başkanlığı: planlama sürecinin başlatılmasından, ilgili birim personelin görevlendirilmesi ve yetkilendirilmesinden, ilgili tarafların katkı ve katılımlarının sağlanmasına yönelik yazışmaların ve görüşmelerin yapılmasından, hazırlık çalışmalarının gerektirdiği yazılı kaynaklar, malzeme, araç gereçler, eğitim hizmetleri ve yardımcı hizmetler gibi gereksinimlerin çalışmaları aksatmayacak şekilde karşılanmasından sorumlu olmuştur. Stratejik Plan belgesinin ilgili makamlara sunulmasından da Başkanlık sorumludur.

GAP İdaresi Stratejik Planlama Üst Kurulu (SPÜK): Başkan, Başkan Yardımcıları, Genel Koordinatörler ve Bölge Müdürü’nden oluşmuştur.

Planlama sürecinin karar almakla yükümlü olan bu birimi şamaya ilişkin çıktılara son şekillerinin verilmesinden düzenlemelerin yapılmasından ve Plan Belgesinin ilgili mercilere gönderilmeden önce onaylanmasından sorumlu olmuştur

GAP İdaresi Stratejik Planlama Projesi Yürütme Kurulu (SP - PYK Stratejik Planlama Ekibi içinden görevlendirilen ve yetkilendirilen GAP İdaresi uzmanlarından oluşmuştur - PYK şamalarında, öncelikle SPE olmak üzere GAP İdaresi personelinin görüş ve önerilerinin alınmasına ve değerlendirilerek gerekli metinlerin üretilerek SPÜK'e sunulmasına yönelik çalışmalar yürütmekten çerçevesinde sürdürülmesinden ve İdare içi bilgilendirme etkinliklerinden sorumlu olmuştur

2.2. Teknik Çalışmalar

Proje takvimi ve iş takvimi oluşturulduktan sonra yapılan çalışmalar, bu programa uygun olarak gerçekleştirilmiştir. GAP İdaresi 2013 – 2017 Stratejik Planı hazırlama sürecinde, aşağıdaki aşamalar tamamlanmıştır.

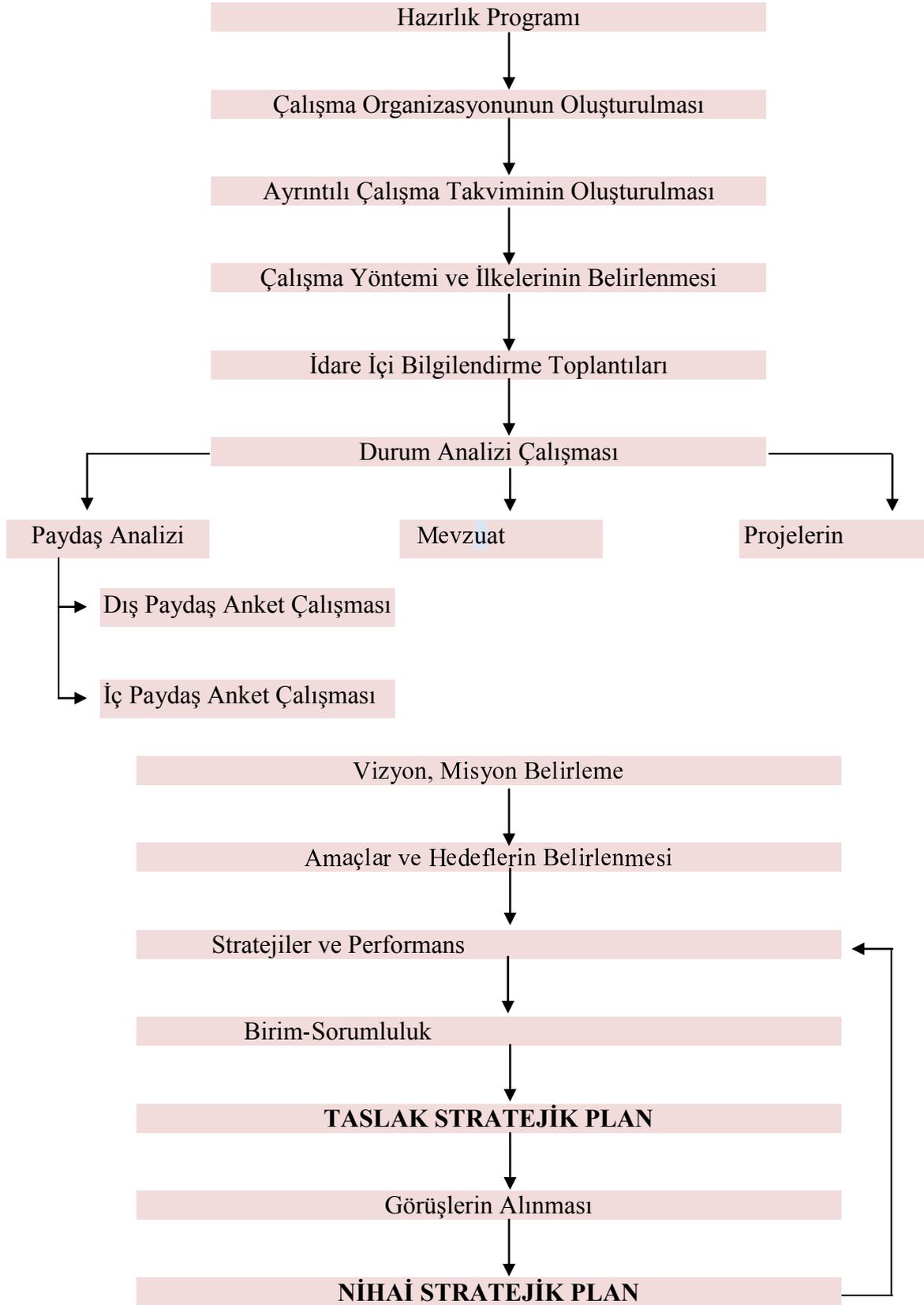
- İlk olarak **“neredeyiz?”** sorusuna cevap aranmış ve bu kapsamda İdarenin faaliyetlerini gerçekleştirdiği iç ve dış ortamın kapsamlı bir biçimde incelenmesi ve değerlendirmesini içeren durum analizi ile çalışmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda SPE, çevre analizi, paydaş analizi ve içyapı analizi çalışma gruplarına ayrılmış, literatür taraması, soru formu uygulaması gibi yöntemlerle elde edilen bilgiler doğrultusunda ilgili raporları hazırlamıştır.

Durum analizinin son adımını tüm İdare çalışanlarının katılımıyla gerçekleştirilen SWOT analizleri oluşturmuştur. Bu çalışmalar sonucunda, GAP İdaresinin mevcut konjonktürdeki yerinin belirlenmesinde rol oynayan fırsat ve tehditler ortaya çıkarılmış ve var olan koşullar altında zayıf ve güçlü yönleri ayrıntılı biçimde tartışılarak belirlenmiştir.

- Daha sonra **“nereye ulaşmak istiyoruz?”** sorusu çerçevesinde yine tüm İdare çalışanlarının katılımı ile İdarenin misyon, vizyon ve temel değerler bildirimleri belirlenmiştir.
- Bir sonraki aşamada, GAP İdaresi'nin 2013-2017 yılları arasında yerine getirmeyi öngördüğü misyonu doğrultusunda İdarenin Stratejik Amaçları ve Hedefleri katılımcı yöntemlerle ortaya konmuştur.
- **“Başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz?”** sorusuna cevap teşkil etmek üzere hedeflere ilişkin performans göstergeleri belirlenmiştir.
- **“Gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz?”** sorusuna cevaben, İdarenin hedeflerine ulaşabilmesi için gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyet ve projeleri belirlenmiş, bunların maliyetlendirilmesi yapılmıştır.
- **Bilgilendirme Çalışmaları:** Stratejik Planlama çalışmalarına ilişkin gelişmeler, sürecin her aşamasında gerçekleştirilen üretimler ve alınan kararlar Merkez ve Bölge Müdürlüğü olmak üzere tüm İdare personeline düzenli olarak e-posta yoluyla duyurulmuştur.
- Son olarak elde edilen çıktılar doğrultusunda Plan Belgesi yazılmıştır.

Şekil 3: SP Süreci Akış Şeması

4.BÖLÜM

DURUM ANALİZİ

GAP İdaresinin 2013 -2017 Stratejik Planının ilk teknik aşaması olan Durum Analizi'ne yönelik çalışmalar, Mayıs 2012'de başlatılmıştır.

Durum Analizi kapsamında İçyapı, Çevre ve Paydaş analizleri olmak üzere üç ayrı çalışma yürütülmüştür. GAP İdaresinin paydaşları ile hizmetlerinden yararlananlar tespit edilmiş ve paydaş görüşlerinin alınarak stratejik plana yansıtılmasında anket yöntemi uygulanmıştır.

Bu çerçevede; dış paydaş anketi, merkezî kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler (valilikler ve il özel idareleri ile belediyeler), sivil toplum kuruluşları ve üniversitelere gönderilmiştir. Toplam 720 adet anketten yüzde 31 oranında geri dönüş sağlanmıştır.

Bu analizlerin çıktıları, çalışmanın son dizisi olan SWOT görüş ve önerilerini geliştirecekleri bir hazırlık zemini oluşturmuştur. Böylece SWOT analizlerinin bu raporlardan edinilen bilgiler ışığında gerçekleşmesi sağlanmıştır.

GAP İdaresi 2013 – 2017 Stratejik Planı belgesinin bu bölümünde kapsamında üretilen saptamalar yer almaktadır.

3.1. İçyapı Analizi

İçyapı Analizi kapsamında kurumun kaynakları, organizasyonel yapısı, işlevleri, gerçekleştirdiği başlıca çalışmalar, yürütülen önemli projeler, zaman içinde İdarenin yönelimlerinde farklılıklar ile izleme, değerlendirme ve koordinasyon işlevlerine ilişkin konular irdelenmiş, ayrıca iç paydaşlara yönelik olarak düzenlenen anketin sonuçlarına da bu analiz çerçevesinde yer verilmiştir.

3.1.1. İdaresi'nin Kaynakları

İnsangücü

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın 6 Kasım 1989 tarihindeki kuruluşundan bu yana, çalışmalarını yürüttüğü fiili çalışan sayısı, 1990–2012 Haziran sonu itibariyle Tablo 1'de gösterilmiştir. İdarede memur, sözleşmeli, geçici işçi, sürekli işçi gibi statülerde kadrolar mevcut olup, bu statülerde çalışan sayısı tabloda yer almaktadır.

GAP İdaresi'nde 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 83 memur, 65 sözleşmeli uzman, 25 sözleşmeli bilgisayar işletmeni, 7 4/B sözleşmeli, 40 sürekli işçi ile 56 geçici işçi kadrosu mevcuttur. 2012 Haziran sonu itibariyle 29 memur, 49 sözleşmeli uzman, 13 bilgisayar işletmeni, 36 sürekli işçi, 56 geçici işçi, 42 Proje bazında çalışan personel, 4 diğer bir şekilde görevli (3 kurumundan görevli, 1 hizmet sözleşmeli), olmak üzere toplam 229 kişi görev yapmaktadır.

Tablo 1: Yıllar İtibariyle Personel Durumu

Yıllar	Sözleşmeli	657 Memur	4 Sözleşmeli	Sürekli İşçi	Geçici İşçi	Proje Bazında Çalışan	Diğer	TOPLAM
1990	52	-	-	-	-	-	-	52
1991	57	1	-	-	-	-	-	58
1992	67	2	-	-	82	-	-	151
1993	68	3	-	-	100	-	-	171
1994	60	8	-	-	85	-	-	153
1995	55	15	-	-	79	-	-	149
1996	60	12	-	-	73	-	-	145
1997	66	14	-	-	113	-	-	193
1998	82	17	-	-	134	-	17	250
1999	87	17	-	-	134	-	17	255
2000	82	18	-	-	141	-	16	257
2001	77	23	-	-	141	15	23	279
2002	74	27	-	-	142	35	27	305
2003	72	24	-	-	143	33	10	282
2004	65	22	-	-	140	32	4	263
2005	66	17	-	-	132	32	7	254
2006	65	20	-	-	144	31	4	264
2007	61	20	16	40	84	31	4	256
2008	59	19	16	38	77	45	5	259
2009	58	17	14	37	71	45	2	244
2010	64	21	10	36	64	43	3	241
2011	63	33	-	36	61	42	3	238
Haziran 2012	62	29	-	36	56	42	4	229

GAP İdaresi Başkan ve Başkan Yardımcıları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun (DMK) 59. maddesi çerçevesinde Başbakan tarafından atanır. Diğer memurlar ise 657 sayılı DMK gereğince atanır. Sözleşmeli personel; bütçe kanunları, 388 sayılı KHK ve "Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Esasları" hükümleri gereğince atanırlar. Geçici işçiler de yine "Toplu İş Sözleşmesi Esasları" çerçevesinde görev yaparlar belirtilmeyen konularda sözleşmeli personel için 657 sayılı DMK hükümleri, geçici işçiler için ise 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanmaktadır.

GAP İdaresi çalışanlarının eğitim durumlarına göre dağılımı Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2: GAP İdaresi Personel Durumu

	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	657 4	Diğer	Toplam
Yüksek Öğrenim	20	56	31	--	--	26	133
Lise	9	7	24	13	--	6	59
İlköğretim	--	--	1	23	--	10	34
Toplam	29	63	56	36	--	42	226

Not: Kurumundan görevli 3 kişi toplama dâhil edilmemiştir.

GAP İdaresi'nde Haziran 2012 tarihi itibariyle 133 yüksek öğrenim, 59 lise, 34 ilköğretim mezunu olmak üzere toplam 226 kişi çalışmaktadır.

Karar alma süreçleri

GAP İdaresinde çalışan personel; 657 sayılı DMK, 4857 sayılı İş Kanunu, 388 sayılı KHK ve diğer ilgili yönetmelikler haricinde “Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Esasları” ve “Toplu İş Sözleşmesi Esasları”na göre görev yapmaktadırlar.

GAP İdaresinin çalışma düzeni ve karar alma süreçleri, çeşitli zamanlarda çıkarılmış yönetmelikler ve yayınlanmış genelgeler çerçevesinde belirlenmiştir. Bu yönetmelikler şunlardır:

- 1- Disiplin amirleri yönetmeliği
- 2- Görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliği
- 3- Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yönetmeliği
- 4- Teşkilat ve görev yönergesi
- 5- İmza yetkileri yönergesi
- 6- Hizmet içi eğitim yönergesi
- 7- Staj yönergesi

Mali Kaynaklar

GAP İdaresi Bütçesi

GAP İdaresi'nin bütçesi Kalkınma Bakanlığı'nın bütçesine konulacak ödeneklerden, her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlarla, faiz, hizmet, kira ile sair gelirlerden oluşmaktadır. Bütçe Maliye Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı ile koordine edilerek hazırlanmakta ve TBMM'ye teklif edilmektedir. GAP İdaresi bütçesi ile öngörülen yatırım projeleri yıllık yatırım programlarının hazırlanması ile ilgili usul ve esaslara tabi olup, özel bütçeli bir kuruluştur.

Fiziksel Yapı

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın Merkezi ve Bölge Müdürlüğü Şanlıurfa'dadır. Ankara'da ise bir irtibat ofisi bulunmaktadır.

Bölgede ve merkezde bulunan hizmet binaları ile irtibat ofisi binası kiralanmıştır. Şanlıurfa'da yer alan merkez hizmet binası 10 katlı olup teras katında yemekhanesi bulunmaktadır. Yine Şanlıurfa'daki Bölge Müdürlüğü, Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğüne ait bir kampus içinde yer almakta; 3 adedi ofis, 4 adedi de lojman olarak kullanılan toplam 7 binadan oluşmaktadır. Binalar iki katlı olup, her katta iki daire vardır. Ankara'daki irtibat ofisi ise 4 katlı bir apartmanda bulunmaktadır.

Taşıtlar

Başkanlık'ta toplam 9 kiralık binek araç, Bölge Müdürlüğünde 5 kiralık binek araç, 2 traktör, 1 sondaj makinesi, GAP Sulama Sistemlerinin İşletme, Bakım ve Yönetimi Projesi (İBY) kapsamında 5 kiralık binek araç ve GAP Tarımsal Eğitim Yayım Projesi (TEYAP) çerçevesinde kiralanmış 2 pikap ve 13 binek araç bulunmaktadır.

Bilgi Teknolojileri Altyapısı

GAP İdaresi'nin Merkezde bulunan iletişim ağı altyapısı 2009 yılında, Başkanlık Merkezinin Şanlıurfa'ya taşınmasından dolayı yenilenerek, Bölge Müdürlüğünde ise 1999 yılında kurulan bilgisayarlar ile switchler arasında 10/100 Mbit hızında çalışan ethernet tabanlı altyapıya geçilmiştir. Kablolamada ise Merkezde Fiber Optik ve UTP Kablolar kullanılırken Bölge Müdürlüğünde ise UTP kablolar kullanılmıştır.

GAP İdaresi Merkezi ve Bölge Müdürlüğü arasında fiziksel/sanal aktif bir bağlantı bulunmamaktadır.

GAP İdaresi Merkezi 5 Mbit'ten 15 Mbit'te hızına çıkarılmış olup fiber optik kablo üzerinden servis sağlayıcı firma aracılığı ile internet bağlantısına sahiptir. GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü ise 2 GB hızında GSHDSL iptal edilerek GAP İdaresi Merkezi aracılığı ile internet bağlantısına sahiptir.

***E-Dönüşüm (İnternet, Intranet olanakları, web sayfaları, portal çalışmaları vb.)**

GAP İdaresi İnternet Sitesi, Bilgi İşlem Koordinatörlüğü tarafından İdare'nin ihtiyaçları çerçevesinde geliştirilmiştir. Gelişen teknoloji ve ihtiyaçlar çerçevesinde periyodik olarak güncellenmekte ve yenilenmektedir. GAP İdaresi Bilgi İşlem Koordinatörlüğü gelişen teknolojiyi takip ederek oluşan ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli uygulamaları internet tabanlı olarak geliştirmekte ve kendi bünyesindeki uygulama sunucularında çalıştırılmasını sağlamaktadır.

GAP İdaresi uygulama sunucularında İnternet ortamında kullanılan yazılımlar 2002 yılından sonra yapılandırılmış olan yüksek hızlı internet bağlantısı ile ilgili güvenlik prosedürleri çerçevesinde internete bağlı herhangi bir bilgisayardan erişilebilir hale getirilmiştir.

Uygulama Sunucuları üzerinde PHP ve MySQL kullanılarak açık kaynak kodlu olarak her türlü uygulamaların geliştirilmesi ve çalıştırılması mümkündür.

Tablo 3: Yazılımlar (MS Office, işletim sistemleri, diğer yazılımlar, vb.)

GAP İdaresi –Başkanlık*				GAP İdaresi – Bölge Müdürlüğü			
Yazılım	Adet	Donanım	Adet	Yazılım	Adet	Donanım	Adet
Solaris	1	P	148	Solaris	-	P	53
Office XP	180	Notebook	22	Office XP	3	Notebook	13
Office 97	-	Yazıcı	34	Office 97	1	Yazıcı	31
Windows 98	-	Tarayıcı	3	Windows 98	15	Tarayıcı	3
Linux Redhat Fedora Core	3	Server	4	Linux Redhat Fedora Core	1	Server	2
Linux Redhat 8.0	1	Switch	13	Linux Redhat 8.0	1	Switch	4
		Firewall- Proxy	1			Firewall- Proxy	1
		Projeksiyon cihazı	5			Projeksiyon cihazı	4

*İrtibat Ofisi de dahildir.

3.1.2. GAP İdaresi Tarafından Yürütülen Çalışmalar

GAP İdaresi, yasal görevleri çerçevesinde bölgesel kalkınmaya yönelik planlama, koordinasyon ve izleme – değerlendirme çalışmaları yürütmekte; tarım, sosyal, kültür, çevre ve alt yapı sektörlerine yönelik projeler uygulamakta; GAP'ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik etkinlikler gerçekleştirmekte ve Bölge'de girişimciliğin geliştirilmesine, yerli ve yabancı yatırımcıların Bölge'ye yönlendirilmesine çalışmaktadır.

Planlama Çalışmaları

GAP İdaresi bünyesinde yürütülen planlama çalışmaları şunlardır:

- ✓ GAP Master Planı (1989-2005) (DPT tarafından yaptırılmıştır.)
- ✓ GAP Aksiyon Planı (1993-1997)
- ✓ GAP Sosyal Eylem Planı (1994)
- ✓ GAP Bölge Kalkınma Planı (2002-2010)
- ✓ GAP Eylem Planı (2008-2012) (DPT ile işbirliği içinde)

Planlamaya yönelik diğer çalışmalar:

- ✓ Ekonomik Kalkınma Ajansı Model etüdü (EKA) (1991)
- ✓ GAP Bölgesel Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Projesi (BUA) (1992)
- ✓ GAP Sürdürülebilir Kalkınma Şemsiye Programı (GAP – UNDP) (1997)
- ✓ Güneydoğu Anadolu Kültürel Mirası ve Turizmi Geliştirme Planı (GAP – AB Kırsal Kalkınma Programı) (2002-2007)
- ✓ GAP Turizm Master Planı (2012)

3.1.3. GAP İdaresi'nin Yürüttüğü Önemli Proje ve Etkinlikler

GAP İdaresi, bölgesel kalkınmayı “izlemek, değerlendirmek ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak” görevini en etkin şekilde yerine getirmek ve bölgesel kalkınmayı en kısa sürede gerçekleştirmeye yönelik tedbirleri zamanında almak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

GAP'ın başta sulamalar olmak üzere büyük bir bölümünün tamamlanmasını hedefleyen ve beş yıllık bir dönem için planlanarak 2008 yılında uygulanmaya başlanan GAP Eylem Planı kapsamındaki yatırım ve faaliyetlerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan sorumlu kuruluş GAP İdaresidir. İdare Eylem Planı ile birlikte kamu kurumları, özel kesim, yerel yönetimler, raber Bölge'de gerçekleşen tüm yatırım ve faaliyetleri sektörler itibarıyla izlemekte, sorun ve darboğazları kurumlarla işbirliği içinde belirlemekte, öncelikli ve koordinasyon gerektiren konuların görüşülmesini sağlamaktadır.

Bölge kalkınmasının sağlanmasında kamu kaynaklarının yanı sıra özel kesim yatırımlarının yönlendirilmesi de son derece önemlidir. GAP İdaresi, Bölge'nin sahip olduğu potansiyel ve dinamikleri harekete geçirerek, özel sektörü Bölge'de yatırım yapmaya yönlendirerek bölgesel gelişmeyi hızlandırmaya çalışmaktadır. Bu doğrultuda, yatırım potansiyelinin yerli ve yabancı yatırımcılara anlatılması, ortak yatırım imkânlarının araştırılması, ulusal ve uluslararası düzeyde karşılıklı ekonomik ve ticari ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

GAP İdaresi, Bölge'nin ekonomik ve sosyal gelişmesinin sağlanmasına yönelik olarak tarım, sosyal, çevre, kültür, turizm ve altyapı alanında araştırma, etüt-proje ve yenilikçi-model çalışmalar ve uygulama projeleri yürütmektedir

UNDP ile birlikte "Rekabet Gündemi Araştırması" yapılmıştır. Rekabet Gündemi Bölge ekonomisinin dönüşümü için bir çerçeve oluşturulmasına yönelik bir girişim olarak tasarlanmıştır. Bölgenin rekabet gücünü artıracak "Yenilenebilir Enerji" "Turizm" "Organik Tarım-Organik Tekstil- Organik Giysi" projeleri hayata geçirilmiştir. Aynı zamanda, uluslararası pazarda rekabet edebilirliğin artırılması amacıyla organik tarım alanında küme geliştirme çalışmaları yürütülmektedir.

Türkiye Kalkınma Bankası ile işbirliği içinde, GAP Bölgesi illerinde yeni yatırım fikri olan yatırımcılara teknik destek sağlamak amacı ile "GAP Yatırım Fizibiliteleri Hazırlama Programı" geliştirilmiş ve hazırlanan projeler yatırımcıların kullanımına sunulmuştur.

Son zamanlarda İtalya endüstriyel tasarımlar ve dijital medya içeriği üretimi gibi yoğun ticari faaliyetler "Dijital Tasarım Sektörü" olarak adlandırılan dinamik bir sektör ortaya çıkarmıştır. Söz konusu sektör, ülkelerin ve bölgelerin rekabet gücünün artırılmasının temel kaynakları olan "Yenilikçilik ve Yenileme (İnovasyon ve Up-grade)" kapasitesinin gelişmesinde de çok etkili olmaya başlamıştır. GAP İdaresi de dijital tasarım ve inovasyon sektörünün, GAP Bölgesi'nde gelişmesine yönelik sistematik bir sürecin ve dijital tasarım ve inovasyon alanında faaliyet gösterecek yeni işletmelerin oluşması ve çoğalması sürecinin başlatılmasına yönelik çalışmalarda bulunmaktadır.

Bölge'de bir yandan sulu tarıma geçilmesiyle birlikte yetiştirilecek tarım ürünlerinin tespiti amacıyla araştırma çalışmaları gerçekleştirilmekte; diğer yandan sulama dışı alanlarda halkın gelir düzeyinin artırılmasına yönelik örnek bahçe tesisi, yabancı ağaç aşılması, örnek mantar yetiştiriciliği, arıcılık, ipek böcekçiliği, su ürünleri, yüksek tünel, kümes hayvancılığı, sözleşmeli hayvancılık, yem bitkisi üretiminin geliştirilmesi gibi faaliyetler yürütülmektedir.

Kırsal yoksulların gelirini, yaşam standardını artırmak ve geçimini iyileştirmek amacıyla 2006 yılından itibaren Entegre Kırsal Kalkınma Programı uygulanmaya geçirilmiştir.

Bölge'de sulamaya açılan ve açılacak alanlarda sulama projelerinin işletme-bakım ve yönetimi için uygun modelleri belirlemek ve Bölge'ye uygun olanını seçip uygulamak, model ile ilgili sonuçları izlemek, gerekli düzeltme ve önerilerde bulunarak yaygınlaştırmak, ihtiyaç duyulan teknik ve idari alt yapıyı geliştirmek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca sulama suyunun üretim değerlerini en üst düzeye çıkaran iletim, dağıtım, yönetim modelleri üzerine de çalışmalar sürdürülmektedir

GAP Bölgesi'nde sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin ve bu konuda hizmet veren başta çiftçi örgütleri olmak üzere kurum ve kuruluşların kapasitelerinin artırılmasına katkıda bulunmak amacıyla, Bölge'de ihtiyaç duyulan tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

GAP İdaresi, GAP Bölgesi'nin sahip olduğu tarımsal üretim potansiyelini tümü ile sürdürülebilir olarak kullanacak tarım liderleri yetiştirmek amacıyla 12-15 yaş gruplarındaki çocukların yaz tatili döneminde 12 günlük devreler halinde eğitimleri ve eğitim sonucunda

kazanılan becerilerin izlenmesi ve geliştirilmesi yoluyla gelecekteki tarım liderlerinin yetiştirilmesine çalışmaktadır.

GAP Bölgesi'nde orman kaynaklarının korunması ve iyileştirilmesi amacıyla ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları devam etmektedir.

Bölge'de ekonomik kalkınmanın desteklenmesiyle birlikte sosyal altyapının geliştirilmesine, dezavantajlı nüfus kesimlerinin toplumsal kalkınmaya entegrasyonlarını sağlamaya yönelik proje ve programlar da geliştirilmektedir.

Bölge'de kurulan 45 Çok Amaçlı Toplum Merkezi'nde (ÇATOM) genç kız ve kadınların durumlarının iyileştirilmesine yönelik sosyal ve gelir getirici/beceri kazandırıcı programlar uygulanmakta; 9 Gençlik ve Kültür Evi'nde ise gençler için sosyal, eğitsel ve kültürel faaliyetler ile kapasite artırıcı etkinlikler yürütülmektedir. Ayrıca, Batman, Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Adıyaman ve Şırnak'ta kurulan çocuk okuma odalarında okul öncesindeki ve okul çağındaki çocukların zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişimlerinin desteklenerek ailelerinin bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

GAP İdaresi dış kaynaklı projeler de yürütmektedir -2007 yılları arasında uygulanan ve toplam finansman tutarı 47 milyon Avro olan AB - GAP Bölgesel Kalkınma Programı'dır. Kültürel Mirasın Geliştirilmesi, Kırsal Kalkınma Projesi ve Küçük ve Orta Ölçekli Girişimcileri Destekleme Projesi olmak üzere üç bileşenden oluşan bu Program Bölge nüfusunun ekonomik ve sosyal koşullarının iyileştirilmesini hedeflemiştir. Program aynı zamanda bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, üreticilerin kapasitelerinin geliştirilmesi, istihdamın artırılması, sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın sağlanması gibi ulusal program hedeflerini de önemli ölçüde desteklemiştir.

Ayrıca, Güneydoğu Anadolu'da kadınların sosyal ve ekonomik yaşamının güçlendirilmesi amacıyla kadınların işgücü piyasasına katılımının sağlanması, ürettikleri ürünlerin markalaştırılması ve yeni pazarlama fırsatlarının yaratılması için GAP İdaresi ve UNDP işbirliği ile İsveç Uluslararası Kalkınma Kuruluşunun (SIDA) finansal desteğiyle çeşitli projeler hayata geçirilmiştir. Güneydoğu Anadolu, Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde 30 ili kapsayan "Kadın ve Kadın STK'larının Güçlendirilmesi Projesi" kadınların kamu hizmetlerine, kamu hizmetlerinin de kadınlara ulaşımındaki güçlükleri ortadan kaldırmak üzere ve Avrupa Birliği IPA (Instrument for Pre-accession programı çerçevesinde uygulanmaktadır.

GAP İdaresi, altyapının geliştirilmesine yönelik Bölge'de yer alan 177 adet belediye ile çalışmaktadır. 177 belediyenin 105'nin halihazır haritası, 67 adedinin imar planı, GAP İdaresi tarafından tamamlanmıştır. Ayrıca, Akçakale, Ceylanpınar ve Kahta Kanalizasyon ve Arıtma Tesisi kanalizasyon inşaatları tamamlanmıştır. Yine Adıyaman (Merkez), Batman (Merkez), Siirt (Kır) Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projeleri tamamlanarak belediyelerine teslim edilmiştir. Hazırlanan uygulama projelerinden Kilis (Merkez) ve Nizip (Gaziantep) Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi inşaatlarının tamamlanması ve hizmete açılması sağlanmıştır.

İdare, kültürel mirasın korunması, turizmin canlandırılarak ve çeşitlendirilerek sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlamasına ve çevreye yönelik projeleri de yürütmektedir. Bölgenin kültür ve turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve turizm alanında daha önce yapılmış olan plan çalışmalarının güncelleştirilmesine yönelik olarak "GAP Bölgesi Turizm

Master Planı'nı gerçekleştirmiştir. Master Plan ile bugüne kadar turizme yönelik yapılan planlar etkileyecek her türlü veri tabanı değişiklikleri çerçevesinde yeniden değerlendirilerek gerekli revizyonlar yapılmış ve güncelleştirilmiştir.

Doğal ve kültürel değerleri koruma-kullanma dengesi gözetilerek belirli bir plan dahilinde sürdürülebilirliğinin, yönetiminin ve kullanımının sağlanması amacıyla cazibe merkezleri, turizm merkezleri ve turizm gelişme bölgeleri/koridorları belirlenmiştir. Turizmin çeşitlendirilmesi, Bölge turizminin komşu iller ve ülkelerle de ele alınarak turizme önemli bir ivme kazandırılması, turizm odaklı uygulamaya yönelik ön etüt projelerinin hazırlanması ve etüt projelerin uygulanmasına ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik olarak kurumsal sorumluluk ve yönetim planları ortaya konmuştur.

Ayrıca Ilısu Barajı göl aynasından etkilenecek nüfusun yeniden yerleşimine yardımcı olmak, baraj sonrası toplumsal, kültürel, ekonomik ve çevresel uyumlarını kolaylaştırmak amacıyla "Alt Bölge Gelişme Planları" hazırlanmaya başlanmıştır. Yine hızla gelişme eğilimi içerisinde olan usaybin-Cizre-İdil-Silopi verimli tarım arazilerinin koruma-kullanma dengesi içinde sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda sulu tarıma geçişle birlikte yaşanacak sosyal ve ekonomik değişim süreçlerini yönlendirmek üzere çevreye duyarlı alt bölge gelişme planları yapılmaya başlanmıştır.

GAP Bölgesi'nde su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını temin etmek üzere suyun etkin ve verimli kullanılmasına yönelik uygulamaları artırmak, kapasite gelişimini sağlamak ve yerel halkın bu konudaki bilinç düzeyini yükseltmek amacıyla "GAP Bölgesi'nde Suyun Verimli Kullanımı Konusunda Kapasite Geliştirme Programı"na başlanmıştır. Program çerçevesinde "suyun tarımda", "kentsel alanda" ve "hijyen sağlamada" kullanımı konuları üzerinde durulmaktadır.

3.1.4. İzleme – Değerlendirme ve Koordinasyon

GAP İdaresi, kuruluşunun ilk yıllarında kurumlar arası koordinasyonu sağlamak, yürütülen projelerin gerçekleştirilmesini izlemek ve değerlendirmek amacıyla dört ayda bir, bağlı olduğu Bakanın başkanlığında kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin ve üniversite temsilcilerinin katıldığı Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlemiştir. 1990 ve 1998 yılları arasında 27 Koordinasyon Kurulu Toplantısı yapılmıştır.

Bu dönemde koordinasyon kurulu toplantılarına paralel olarak kamu kurum ve kuruluşlarından her dört ayda bir gelen "faaliyet raporları" yatırımların izlenmesi için esas alınmıştır. 1994 yılından itibaren projelerin nakdi gerçekleştirmelerini DPT paralelinde izlemek üzere kamu kurumlarının her üç ayda bir "yatırım izleme raporu" göndermesi sağlanmıştır. Ayrıca, gerektiğinde kurumlardan yazılı ve sözlü bilgi istenmektedir.

İdare, GAP Bölgesi'nde yürütülmekte olan yatırımların izlenmesi, değerlendirilmesi, yönlendirilmesi ve kurumlar arası koordinasyonun gerçekleştirilmesi görevini etkin bir şekilde yerine getirmek amacıyla 2005 ve 2006 yıllarındaki yeni düzenlemeler yapmış ve uygulamalar gerçekleştirmiştir. Öncelikle, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın karar organı olan GAP Yüksek Kurulu'nun düzenli olarak toplanmasını sağlamak amacıyla Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik maddesinde değişiklik yaparak Kurul'un iki ayda bir yerine yılın birinci ve ikinci yarısında olmak üzere iki kez toplanmasını karara bağlamıştır.

Ayrıca, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı'nın 14 Şubat 2006 tarih ve B.02.0.001/286 sayılı yazısıyla GAP kapsamındaki projelerin izlenmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından biri en az daire başkanı düzeyinde yönetici, diğeri uzman olmak üzere iki personelin 'GAP Yatırımları Koordinasyon Sorumlusu' olarak görevlendirilmesi sağlanmıştır.

İlk Kurumlararası Koordinasyon Toplantısı, 13 Nisan 2006 tarihinde 38 kamu kurum ve kuruluşunun temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

- 2008 yılında Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımların hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 sonuna kadar tamamlanması; ekonomik büyüme gelişme ve istihdam artışı sağlanarak bölgede yaşayan vatandaşlarımızın refah, huzur ve mutluluğunun artırılması amacıyla hazırlanan GAP Eylem Planı (GAP EP) 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulmuştur. Uygulamaya konulan GAP Eylem Planı'nın izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan sorumlu kuruluş olarak da GAP Bölge Kalkınma İdaresi belirlenmiştir. Ayrıca oluşturulan "GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi"nin başkanlığı ve sekretarya hizmetleri de GAP İdaresi tarafından yürütülmektedir. Uygulamaya konulan plan; 4 ana eksen, 73 ana eylem ve eylemler altında yer alan 300'ün üzerinde projeden oluşmaktadır. Bu projeler kurum ve kuruluş tarafından yürütülmektedir. Sorumlu kuruluşlar, eylemleri için hazırladıkları iş planlarını ve üçer aylık dönemler itibariyle izleme raporlarını GAP İdaresi'ne göndermektedir. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın koordinasyonunda GAP İdaresi'nden sorumlu Bakan'ın başkanlığında 3 ay'da bir toplanan komite tarafından Plan uygulamaları değerlendirilir, hedeflere ilişkin gelişmeler, gecikme ve aksaklıklara ilişkin tespit, öneri ve uyarılarda bulunulur. Eylem Planı'nda yer alan hedeflere zamanında ulaşılması için gerekli önlemler alınır.

3.1.5. Çalışanların Görüş ve Düşünceleri

GAP İdaresi personelinin İdare'nin iç yapısına yönelik görüş ve düşünceleri tüm çalışanlara uygulanan İç Yapı Analizi Anketi ile belirlenmeye çalışılmıştır. İç Yapı Analizi Anket soruları a) Genel değerlendirme, b) İdarenin kurumsal performansı, c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi ve Bölge Müdürlüğüne ilişkin değerlendirmeler, d) Teşkilat yapısına ilişkin öneriler e) Kurum dışı iletişim ve koordinasyon olmak üzere beş ana başlık altında toplanmıştır.

Ankete, 35'i Başkanlıkta, 37'si Bölge Müdürlüğünde, 17'si İrtibat Ofisinde çalışan 89 uzman personel ile 29'u Başkanlıkta, 18'i Bölge Müdürlüğünde, 12'si İrtibat Ofisinde çalışan 59 destek personel olmak üzere toplam 148 kişi katılmıştır.

Anket sonuçları değerlendirildiğinde tüm gruplarda en düşük puanlar "personel özlük hakları" ile İdarenin "görev ve yetkileri" konularına verilmiştir. En yüksek puanlar ise sırasıyla teknolojik altyapı, idari hizmetler ve insan kaynaklarına verilmiştir.

"Diğer hususlar" başlığı altında dile getirilen konular ise İdare'nin Şanlıurfa'ya taşınmasının İdare'yi olumsuz yönde etkilediği, Kalkınma Bakanlığı'na bağlanan İdare'nin net olmayan görev tanımının tamamen belirsizleştiği, bu nedenle bir an önce görev ve yetkilerinin netleştirilmesi gerektiği, Şanlıurfa'ya taşınması ile birlikte çok fazla yetişmiş personeli kaybettiği, personel ücretlerinin yetersizliği, kurumlararası koordinasyonun ve izleme-değerlendirme işlevinin etkinleştirilmesi ve projelerin yerele mal edilmesi olarak özetlenebilir

3.2. Paydaş Analizi

GAP İdaresi'nin –2017 Stratejik Planı'nın hazırlanması sürecine girdi vermek üzere, GAP İdaresi'nin bölge kalkınmasında ilgili taraflarını ve hedef kitlesini (paydaşlarını) belirlemek paydaşların GAP İdaresi ve çalışmaları hakkındaki bilgi düzeylerini, İdare'ye ilişkin sahip oldukları imaj ve tutum alışları ölçmek ve İdare'den beklentilerini netleştirmek amacıyla paydaş analizi gerçekleştirilmiştir.

GAP İdaresi'nin paydaş analizi yapılırken ilk olarak kimlerin/hangi kurumların İdare'nin hedef kitlesi veya ilgili tarafı (paydaşı) olduğu araştırılmıştır. Bu amaçla İdare'nin tüm birimlerinden önemli gördükleri tüm paydaşları belirlemeleri ve listeleyerek çalışma grubuna göndermeleri istenmiştir. Bu araştırma sürecinde İdare'nin doğrudan veya dolaylı hedef kitlesi ve/veya ilgili tarafı olabilecek tüm kişi, kurum ve kuruluşlar listelenmiştir. Bu kuruluşlar konum ve tiplerine göre 6 alt gruba ayrılmıştır. Bu gruplar (1) merkezi kamu kuruluşları, (2) taşra kamu kuruluşları, (3) bölge üniversiteleri, (4) ulusal sivil toplum kuruluşları, (5) bölgesel sivil toplum kuruluşları ve (6) uluslararası kuruluşlardır.

Bu analizde veri toplama tekniği olarak kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan bir soru formu kullanılmıştır. Soru formu hazırlanmış ve belirlenen ilgili taraflara (kişi veya kuruluşa) posta veya elektronik posta ile gönderilmiştir. Bu kuruluşlardan doldurularak gelen anketlerden 209'u anlamlı soru formu olarak geri dönmüş ve kapalı uçlu sorulara verilen cevaplar kodlanarak bilgisayar ortamına girilmiş ve SPSS programı yardımı ile analiz edilmiştir. Açık uçlu sorulara verilen cevaplar ise niteliksel değerlendirmeye-yorumlamaya tabi tutulmuştur.

3.2.1. Paydaşların Gözünden İdare'nin Başarı Düzeyi

Paydaşlardan İdare'yi çeşitli fonksiyonları açısından genel olarak değerlendirmeleri ve başarı düzeyine 0'dan (bilgim yok), 1 (kesinlikle katılmıyorum), 2 (katılmıyorum), 3 (kararsızım), 4 (katılıyorum), 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar puan vermeleri istenmiştir. Paydaşların yanıtları, ağırlıklı olarak başarılı diye değerlendirdiğimiz 4'te yoğunlaşmıştır. Paydaşlara göre İdare "Bölge'nin ve Projenin gelişimine önemli ölçüde katkı sağlamak" yönünde oldukça başarılıdır (% 81 - % 82). Ancak, "yürüttüğü etkinlikleri ve sunduğu hizmetleri ilgililere yeterli ölçüde tanıtmak" konusunda başarısız görülmektedir (% 45). Tablo 4'te verilen puanların dağılımı ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 4: Paydaşlara Göre İdarenin Genel Değerlendirmesi

Fonksiyonlar / Puan	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	1	2	3	4	5
GAP İdaresi kamuoyu nezdinde olumlu bir imaja sahiptir. (%)	3	7	15	59	16
Sayı	(6)	(15)	(31)	(124)	(33)
GAP İdaresi bölgesel gelişme konusundaki en deneyimli kurumdur	2	10	19	55	14
	(4)	(22)	(40)	(117)	(31)
GAP İdaresinin bölgesel planlama çalışmaları, bu alanda kaynak olarak kullanılan belgelerdir	1	7	19	64	10
	(1)	(13)	(37)	(126)	(20)
GAP İdaresi, GAP ve bölgesel gelişme konusunda etkinlik gösteren ve hizmet sunan kurum ve kuruluşlarla iletişim ve işbirliği içindedir.	1	6	17	58	17
	(3)	(13)	(35)	(119)	(36)

GAP İdaresi bölgesel kalkınma uygulamalarında sürdürülebilir insan odaklı bir yaklaşıma sahiptir.	1 (3)	3 (6)	22 (45)	57 (114)	16 (33)
GAP İdaresi, yürüttüğü tüm proje ve faaliyetlerde katılımçılık ilkesini esas almaktadır.	2 (5)	7 (14)	25 (51)	52 (105)	13 (26)
GAP İdaresi, yürüttüğü etkinlikleri ve sunduğu hizmetleri ilgililere yeterli ölçüde tanıtmaktadır.	3 (6)	15 (30)	37 (76)	38 (77)	8 (16)
GAP İdaresi'nin web sayfası ilgililerin gereksinimlerini karşılamaktadır.	2 (4)	10 (20)	26 (51)	54 (108)	8 (16)
GAP Eylem Planı web sayfası ilgililerin gereksinimlerini karşılamaktadır.	3 (5)	9 (18)	27 (52)	53 (103)	8 (15)
GAP İdaresi, bölgenin gelişmesine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.	0 (1)	5 (12)	13 (29)	53 (118)	28 (61)
GAP İdaresi, Projenin gelişimine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.	0 (0)	5 (11)	13 (29)	61 (134)	21 (47)
GAP İdaresi Projenin zamanında bitirilmesine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.	2 (4)	9 (19)	25 (51)	48 (97)	15 (31)

Not: 1-Hiç katılmıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle katılıyorum

Paydaşlara, çeşitli fonksiyonlar itibari ile İdareye başarı puanları vermenin ötesinde, vurgulamak, belirtmek istedikleri başka hususların olup olmadığı sorulduğunda, çok az paydaşın bu konuda fikir belirttiği görülmektedir. Fikir belirten paydaşların çoğunluğu da “GAP’ın tanıtımının daha iyi yapılması” konusunda yetersiz kaldığını vurgulamışlardır.

Bunun dışında dile getirilen konular daha çok öneri biçiminde ifade edilmiş; koordinasyon, işbirliği, katılım, eğitim, nitelikli teknik personel istihdamı üzerinde durulmuştur.

3.2.2. İdare'nin Görev ve Yetkilerinin Yeterliliğine İlişkin Düşünceler

İdare görev ve yetkileri açısından değerlendirildiğinde paydaşların %70'i “GAP İdaresi'nin Şanlıurfa'ya taşınmasının görevlerini yerine getirmesi açısından doğru bir yaklaşım” olduğu hususuna “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Paydaşların % 54'ü “İdarenin organizasyon yapısının görevlerini yerine getirmesi için uygun” olarak değerlendirmektedirler. Paydaşların % 50 - 52'si “GAP İdaresinin mevzuatının, görev ve yetkilerinin yeniden tanımlanması ve düzenlenmesi gerektiği” yönünde görüş bildirmiştir.

Paydaşların % 47'si “İdare'ye verilen yetkilerin 388 sayılı KHK'da belirtilen görevlerini yerine getirmek için yeterli” olduğunu belirtmişlerdir. Paydaşların % 43'ü “İdare'ye sayılı KHK ile verilen görev ve yetkileri kurumun etkinliği açısından yeterli” görmüşlerdir. İdare'ye 388 sayılı KHK ile verilen yetkilerin diğer kurumlarla yetki çakışmasına neden olduğunu düşünenler % 32 düzeyindedir.

Paydaşların yaklaşık dörtte biri “İdarenin görev ve yetkileri konusunda” kararsız kalmışlardır. Tablo 5'de İdare'ye verilen puanlar ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 5: Paydaşlara Göre İdare'nin Görev ve Yetkileri Değerlendirmesi

Fonksiyonlar	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	1	2	3	4	5
GAP İdaresi'ne 388 sayılı KHK ile verilen görevler ve yetkiler kurumun etkinliği açısından yeterlidir. (%)	3	12	42	38	5
Sayı	(5)	(19)	(64)	(58)	(8)
GAP İdaresi'ne verilen yetkiler 388 sayılı KHK'da belirtilen görevlerini yerine getirmek için yeterlidir	3	17	33	42	5
	(4)	(26)	(51)	(65)	(7)
GAP İdaresi'nin organizasyon yapısı görevlerini yerine getirmesi için uygundur	1	10	35	46	8
	(2)	(17)	(58)	(77)	(13)
GAP İdaresi'ne 388 sayılı KHK ile verilen yetkiler diğer kurumlarla yetki çakışmasına neden olmaktadır.	4	25	39	26	7
	(6)	(37)	(58)	(38)	(10)
GAP İdaresi'nin mevzuatı yeniden düzenlenmelidir.	5	11	33	41	9
	(9)	(18)	(55)	(68)	(15)
GAP İdaresi'nin görev ve yetkileri yeniden tanımlanmalıdır.	5	13	31	42	10
	(8)	(21)	(52)	(70)	(17)
GAP İdaresi'nin Şanlıurfa'ya taşınması görevlerini yerine getirmesi açısından doğru bir yaklaşımdır.	5	9	16	35	35
	(10)	(18)	(31)	(70)	(69)

Not: 1-Hiç katılmıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle katılıyorum

Bunların dışında paydaşlara, ayrıca vurgulamak istedikleri başka hususların olup olmadığı sorulduğunda ankete katılan çok az sayıda paydaş; İdare'nin kuruluş yasasının İdare'yi gerekli yetki ve sorumluluklarla donatmadığını, özellikle İdare'nin sorumluluklarının fazla olmasına rağmen yetkilerinin kısıtlı olduğunu ifade etmişlerdir. İdare'nin koordinasyonu sağlamak ve planları hayata geçirmek için yaptırım gücü bulunmadığını, kaynak geliştirme ve tahsisinde yeterli yetkilerle donatılmadığını belirtmişlerdir. Bu bağlamda; bölge kalkınma ajansları da dikkate alınarak 388 sayılı KHK'nın gözden geçirilip İdarenin yasal tanımının yeniden yapılması, görevini etkin şekilde yerine getirmesi için diğer kurumların yetki alanına girmeyecek bir düzenlemeye kavuşturulması, sahip olduğu yetki ve sorumluluklarının artırılarak sadece Şanlıurfa'da değil, diğer illerde de bürolarının olması hususunda görüş bildirmişlerdir.

3.2.3. İdare'nin Verdiği Hizmetler Konusundaki Etkinliği

İdare'nin verdiği hizmetler açısından bakıldığında, paydaşların yanıtları başarılı olarak değerlendirilen 4 düzeyinde yoğunlaşmıştır. Paydaşların % 80'inin görüşleri İdarenin yürüttüğü "tarım ve ekonomik kalkınma projeleri ile ÇATOM, Gençlik Evleri, Çocuk Okuma Odaları gibi sosyal projelerin bölgede olumlu bir değişim başlatmış olduğu ve bunların bölgesel gelişmede model olabilecek uygulamalar" olduğu yönündedir. Paydaşların % 72'sine göre "fiziksel, altyapı ve kültür-turizm projeleri" de bölgenin gelişimine katkı sağlamaktadır.

Paydaşların % 60'ı, "İdare'nin Eylem Planı'ndaki gelişmeleri kamuoyu ile paylaştığı" yönündeki ifadeye katıldıklarını belirtmiştir. "İdare'nin Eylem Planı uygulamalarında kurumlararası koordinasyonu etkin bir şekilde sağladığı" ve "GAP'ın ve GAP Eylem Planı'nın tanıtım çalışmalarını etkin bir şekilde yürüttüğü" yönündeki ifadelere katılım oranı ortalaması ise % 49 olmuştur (tablo 6).

Tablo 6: Paydaşlara Göre İdare'nin Verdiği Hizmetleri Değerlendirmesi

Fonksiyonlar / puan	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	1	2	3	4	5
GAP İdaresi'nin yürüttüğü tarım ve ekonomik kalkınma projeleri bölgesel gelişmede model olabilecek uygulamalardır. (%) Sayı	1 (2)	6 (12)	10 (20)	66 (135)	18 (37)
GAP İdaresi'nin yürüttüğü ÇATOM, Gençlik Evleri, Çocuk Okuma Odaları gibi sosyal projeler bölgede olumlu bir değişim başlatmıştır.	2 (4)	2 (4)	10 (20)	57 (110)	28 (54)
GAP İdaresi'nin yürüttüğü fiziksel gelişme projeleri yerel yönetimlere destek sağlayarak yapacakları yatırımlar için altlık oluşturmaktadır.	1 (2)	5 (10)	19 (38)	63 (126)	12 (24)
GAP İdaresi'nin yürüttüğü altyapı projeleri kentsel altyapı ihtiyaçlarını destekleyerek çevrenin korunmasını sağlayan bir yaklaşımla planlanmaktadır.	3 (5)	6 (11)	20 (39)	58 (111)	13 (25)
GAP İdaresi'nin yürüttüğü kültür –turizm projeleri kültürel mirasın korunması ve turizm odaklı kullanılarak bölgede gelir ve istihdam artışına katkı sağlamaktadır.	2 (4)	4 (9)	20 (41)	55 (111)	19 (38)
GAP İdaresi, GAP Eylem Planı uygulamalarını etkin bir şekilde izlemektedir	1 (1)	7 (13)	22 (41)	54 (99)	16 (30)
GAP İdaresi, GAP Eylem Planı'ndaki gelişmeleri kamuoyu ile paylaşmaktadır.	4 (7)	10 (20)	26 (50)	48 (93)	12 (23)
GAP İdaresi, Eylem Planı uygulamalarında kurumlararası koordinasyonu etkin bir şekilde sağlamaktadır.	4 (7)	14 (26)	34 (64)	39 (74)	10 (19)
GAP İdaresi GAP'ın ve GAP Eylem Planı'nın tanıtım çalışmalarını etkin bir şekilde yürütmektedir.	2 (4)	16 (31)	33 (64)	40 (78)	9 (17)

Not: 1-Hiç katılmıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle katılıyorum

Paydaşların çok az bir kısmı da model projelerin revizyona ihtiyacı olduğu, GAP kapsamındaki tüm çalışmalar ile birlikte Eylem Planı'nın tanıtımının ülke çapında daha iyi yapılması gerektiği hususunda görüş bildirmişlerdir. Ayrıca "Fiziksel Gelişme, Alt yapı ve Kültür-Turizm" projelerine yönelik hibe programları açılması önerisinde bulunulmuştur.

3.2.4. İdarenin Ağırlık Vermesi Beklenen Fonksiyonlar

İdare'nin fonksiyonlar itibari ile fonksiyonlara önem ve ağırlık vermesi gerektiği sorgulandığında ve fonksiyonları önem derecesine göre 1'den 5'e kadar sıralamaları istendiğinde, aşağı yukarı bütün fonksiyonlara eşit oranda ağırlık verilmesi gerektiğinin düşünüldüğü ortaya çıkmaktadır. Farklı fonksiyonların aldığı puanlar birbirlerine çok yakındır, ancak küçük farklarla da olsa aralarında bir sıralama yapılırsa en yüksen puandan en düşük puana göre, fonksiyonların şu şekilde sıralandığı görülmektedir: proje geliştirme, izleme-değerlendirme, proje uygulama, koordinasyon, planlama ve eğitim hizmetleri.

Bu verilere bakıldığında, paydaşların İdareyi proje geliştiren, uygulayan ve projenin izleme ve değerlendirmesini yapan bunlarla beraber kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu

sağlayan, planlama çalışmaları yapan ve gerek halka, gerek yerel kuruluşlara yönelik kapasite geliştirici eğitim programları düzenleyen bir GAP İdaresi istedikleri görülmektedir.

Tablo 7: Paydaşlara Göre İdarenin Ağırlık Vermesi Gereken Fonksiyonlar

Fonksiyonlar	Verilmesi İstenen Ortalama Önem
Planlama Çalışmaları	79
Koordinasyon	84
İzleme-Değerlendirme	86
Proje Geliştirme	87
Proje	84
Eğitim, Seminer, Sempozyum	80
GAP İdaresi ile kurum/ kuruluşunuz arasındaki işbirliğinin ne kadar etkili ve verimli olduğunu düşünüyorsunuz?	42

3.2.5. Paydaşlar ile İdare Arasındaki Ortak Çalışma Alanları ve Ortak Çalışmalardaki Ekinlik Düzeyi

Ankete katılan paydaşların % 66'sı GAP İdaresi ile ortak çalışma alanlarının bulunduğunu, % 20'si ortak çalışma alanı olmadığını belirtmiş, %14'ü ise bu soruya cevap vermemiştir. Ortak çalışma alanlarına bakıldığında büyük bir çeşitlilik göstermektedir ki bu Güneydoğu Anadolu Projesi'nin entegre ve çok sektörlü olma özelliği ile son derece uyumlu bir sonuçtur. Ortak çalışma alanlarına ilişkin ayrıntılı değerlendirmeler ise aşağıdaki tabloda (Tablo 8) sunulmaktadır.

Tablo 8: Paydaşlar İle Ortak Çalışma Alanları

Ortak Çalışma Alanları	Ortak Çalışma Alanı Olduğunu Belirten Paydaşların Sayısı	Ortak Çalışma Alanı Olduğunu Belirten Paydaşların Oranı (%)
Tarım, Orman ve Kırsal Kalkınma	93	44,5
Sosyal Gelişme	61	29,2
Kültür-Turizm	49	23,4
Özel Sektörün Geliştirilmesi	34	16,3
Su Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Yönetimi	57	27,3
Uluslararası İlişkiler	23	11,0
Çevre Koruma	49	23,4
Mekansal Planlama	31	14,8
Altyapı	53	25,4
Tanıtım ve Halkla İlişkiler	38	18,2
Eğitim Hizmetleri	63	30,1
Sempozyum ve Seminerler	61	29,2
Diğer (Belirtiniz)	15	7,2
Herhangi bir ortak çalışma alanı yoktur.	42	20,1

Kuruluşlar tarafından ayrıca vurgulanan diğer hususlar ise; işbirliği ile yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirilmesinin yapılması, yapılacak işbirliklerinin protokollerle kesin kurallara bağlanması, gümrük kapılarına lojistik hizmet merkezlerinin kurulması, bölgede iklim çalışmalarına ağırlık verilmesi ve teşviklerin kapsamının geliştirilmesi gerektiğidir.

3.2.6. Paydaşların İdare'den Beklentileri

Paydaşlara GAP İdaresinden daha iyi hizmet verme, ihtiyaçları karşılama vb. konularda beklentilerine dair verdikleri cevaplar aşağıda yer almaktadır.

- ✓ Doğal varlıkların korunması ve ve sürdürülebilirliğinin sağlanması,
- ✓ Arazi kullanım planlarının hazırlanması,
- ✓ Çölleşme ile mücadele edilmesi,
- ✓ GAP Bölgesi'nin iklim değişikliği konusunda çalışma yapılması,
- ✓ Organik tarım ve uygulamalarının yaygınlaştırılması,
- ✓ Üretilen ürünlerin pazar şartlarının oluşturulması,
- ✓ Erozyonla mücadele edilmesi,
- ✓ Halkın gelir düzeyinin artırılması (bağcılık, zeytincilik gibi faaliyetlerin yaygınlaştırılması),
- ✓ Entegre kırsal kalkınma programları uygulanması,
- ✓ Engelli çocuklara daha iyi yaşam olanaklarının sağlanması,
- ✓ Bölgenin altyapısının güçlendirilmesi (enerji, içmesuyu, yol vb.),
- ✓ Halkın sağlık gereksinimlerinin ve özellikle risk gruplarının mevcut durumlarının iyileştirilmesi,
- ✓ Araştırma-geliştirme, stratejik planlama, proje geliştirme vb. konularında etkin bir iş birliğinin yapılması,
- ✓ Nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi,
- ✓ Projelerin etkin bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi,
- ✓ Bölgede örnek ve önder nitelikli projelerin hayata geçirilmesi ve
- ✓ İhtiyaca yönelik konularda eğitim programları hazırlanması ve sempozyum-seminerler düzenlenmesi

3.2.7. Paydaşların İdare İle İşbirliği İçerisinde Yapmak İsteddiği Proje, Faaliyet ve Etkinlikler

Paydaşlara sorulan bu soruya verdikleri cevapları sekiz ana başlık altında toplayarak özetlemek mümkündür

a) Ortak Proje Geliştirme ve Proje Uygulama

- ✓ Bölgede huzurun sağlanması, gelir düzeyinin artırılması, bölgenin kalkınması ve yeni istihdam alanlarının yaratılması amacıyla ihtiyaç duyulan tüm sektörlerde (tarım, organik tarım, hayvancılık, turizm, altyapı, çevre, sulama vb.) ilgili paydaşlarla ortak projeler hazırlanması, uygulanması ve uygulamaya aktarılan projelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması,
- ✓ Model olabilecek, yeni ve yenilikçi (yenilenebilir enerji, sözleşmeli hayvancılık, ÇATOM gibi) projeler planlanması ve hayata geçirilmesi,
- ✓ Su kaynaklarının kullanımına yönelik yönetim modellerinin geliştirilmesi,
- ✓ Bölgede üretilen ürünlerin pazarlanması yönünde ortak projeler oluşturulması.

b) Koordinasyon ve Rehberlik

- ✓ Kuruluşlar arası (kamu, sivil toplum, yerel yönetimler vb.) işbirliği ve koordinasyonun etkin bir şekilde sağlanması,
- ✓ Paydaşlar arası proje geliştirme ve planlama konularında daha etkin bir koordinasyon sağlanması.
- ✓ Koordinasyon gerektiren uygulamalarda (sulama, toplulaştırma gibi) ortaya çıkan sorunların çözümü için etkin bir rol oynanması,
- ✓ Yürütülen ortak projelere ilişkin bilgi akışının etkinleştirilmesi, ortak bir veri tabanının oluşturulması.

Finansal ve Teknik Destek

- ✓ Ticaret ve Sanayi Odası projelerinin İPA programları kapsamında değerlendirilmesi için girişimlerde bulunulması ve gerekli danışmanlık hizmeti verilmesi,
- ✓ Yerel yönetimlere teknik destek sağlanması,
- ✓ İllerin ihtiyaçlarını karşılayacak ekonomik, sosyal, alt yapı ve farkındalık yaratacak hibe programları için danışmanlık yapılması,
- ✓ İdarenin Bölge'de daha etkin olabilmesi için Şanlıurfa dışındaki GAP illerinde de teşkilatlanması,
- ✓ Yurtiçi ve turt dışı kaynakların harekete geçirilmesi,
- ✓ GAP İdaresi'nin finansal açıdan güçlendirilmesi.

İzleme-Değerlendirme

- ✓ GAP Bölgesi'nde uygulanmakta olan projelerin objektif ve tarafsız olarak değerlendirilmesi,
- ✓ Projelerin yerinde izlenmesi ve sorunlara zamanında müdahale edilmesi,
- ✓ Bölge'deki yatırımlar için etkin bir izleme-değerlendirme sisteminin kurulması,
- ✓ İzleme ve değerlendirme sonuçlarının sadece yazılı olarak değil, yapılacak bölgesel toplantılarla paylaşılması.

Eğitim

- ✓ Tarımsal sulama, hayvancılık, erozyon kontrolü, doğal kaynakların korunması, kültür varlıklarının korunması, çevre vb. konularda eğitimler verilmesi,
- ✓ GAP ile çalışan personelin kapasitesinin artırılması amacıyla hizmet içi eğitimler verilmesi
- ✓ Yeni teknolojilerin tanıtımı ve kullanımının yaygınlaştırılması için çiftçilere sık sık eğitim verilmesi, seminer ve sempozyumlar düzenlenmesi.

Özel Sektör

- ✓ Bölge'de özel sektörün gelişmesi için gerekli tedbirlerin alınmasının sağlanması,
- ✓ Girişimcilerin, küçük ve orta ölçekli işletmelerin ülke ekonomisinde ve yerel bazda bölgeninde payının etkinliğinin artırılması konusunda işbirliğinin geliştirilmesi.
- ✓ GAP İdaresi'nin bölgesel girişimciliğe verdiği desteğin devam ettirilerek bölgede özel sektörün geliştirilmesi,
- ✓ Girişimcilere ilişkin olarak meslek odaları ile yoğun işbirliği içinde çalışılması.

Politika

- ✓ Başta tarım olmak üzere bölgesel gelişim politikalarının oluşturulmasında öncülük edilmesi
- ✓ GAP İdaresi'nin paydaşlarıyla arasındaki yetki belirsizliğinin giderilmesine yönelik yasal düzenlemelerin yapılması,
- ✓ Bölgesel teşviklerle ilgili düzenlemelerde etkin görev üstlenmesi.

Bilgilendirme-Tanıtım

- ✓ Kamuoyunu bilgilendirme, tanıtım ve işbirliği faaliyetlerine ağırlık verilmesi,
- ✓ Gerekli tüm konularda eğitim, seminer ve sempozyum düzenlenmesi,
- ✓ Eylem Planı'nda yer alan projelerin halka ve kamuoyuna daha iyi anlatılması,
- ✓ Paydaşların, proje muhataplarının ve kamuoyunun tüm gelişmelerden haberdar edilmesi
- ✓ GAP İdaresi'nin görsel ve basılı yayınlarında paydaşlarının faaliyetlerine de yeteri kadar yer verilmesi ve bu çalışmaların da tanıtılması.

3.3. Çevre Analizi

Çevre Analizi kapsamında yapılan çalışmalarda, öncelikle bölgesel kalkınma, planlama ve kurumsal düzenlemeler açısından dünyadaki gelişmeler incelenmiş, bu çerçevede Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nden bazı örnekler gözden geçirilmiş ve bölgesel kalkınma konusunda faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlardaki yeni yaklaşımlar irdelenmiştir.

Çevre Analiz Raporu'nda; GAP gibi kalkınma projelerinde sanayi ile birlikte tarım başta olmak üzere bütün mal ve hizmet üretim alanlarının geliştirilmesi, çevrenin korunması, toplumsal refahın yükseltilip yaygınlaştırılması, yaşam kalitesinin artırılması ve korunması; kısacası toplumsal refahın, bilim ve teknoloji yeteneğinin yükseltilmesi öncelikli konular olarak vurgulanmıştır. Dünya'da bölgesel kalkınma kavramını; küreselleşme, siyasi ve ekonomik blokların ortaya çıkışı, ekonomide üretimin değişen niteliği ve merkezi hükümetlerin değişen sorumluluk alanları ile yeni ekonomi kavramı ve nitelikli faktörler olmak üzere genel olarak beş faktörün etkilediği belirtilmiştir.

Dünyadaki örnekler arasında, Avrupa Birliği kapsamında, bölgesel politikaların yol haritasının çizildiği 2000 yılında yapılan Lizbon Konferansı ile "Lizbon Stratejisi" ve 2001 yılında yapılan Göteborg Konferansı ile Göteborg Stratejisi" yer almaktadır. Lizbon Stratejisi; "Topluluğun rekabet gücü en yüksek ve dinamik ekonomik yapısının, daha iyi iş imkanları, sosyal uyum ve sürdürülebilir ekonomik büyüme kapasitesi ile bilgi temelli ekonomik yapıda sağlanabileceğini" belirtmiştir. Bu stratejiye Göteborg Konferansı ile "sürdürülebilir kalkınma" yaklaşımı entegre edilerek ekonomik, sosyal ve çevresel boyutların birlikte ele alınması gereği vurgulanmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'de ise 1930'dan 1980 yıllarına kadar geçen sürede geleneksel planlamada örnekler oluşturulmuştur (TVA örneği). ABD'de ekonomik toplumsal kalkınma açısından eyaletlerin farklı yaklaşımları ve birbirleri ile rekabetlerinin olmasına rağmen, genelde ekonomik kalkınma, sanayi geliştirme, havza kalkınma, bölgesel tarıma dayalı sanayi pazarlama, vadi kalkınma otoriteleri ile bölgesel kalkınma komisyonları,

kalkınma fonları gibi yapılanmalar ve eyalet il ve belediyelerin kaynakları değerlendirilip yönetilmektedir

Mevcut büyüme modelleri bir taraftan gelişmeyi sağlarken diğer taraftan eşitsizlikleri de artırmaktadır. Bunun üzerine Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Dünya Bankası, Dünya Su Konseyi, Küresel Su İşbirliği gibi uluslararası kuruluşlar eşitsizliklerin azaltılması yönünde düşünsel çerçeveyi oluşturmak ve ülkeleri bu yönde uygulamalar yapma yönünde uyarıcı görevleri üstlenmişlerdir.

Çevre Analiz Raporu'nda Türkiye'deki gelişmeler bölgesel kalkınma / kırsal kalkınma projeleri bağlamında incelenmiş, ayrıca bölgesel kalkınmada merkezi ve yerel düzeylerde idari yapılanmalar ortaya konmuştur. Planlı dönem boyunca bölgesel kalkınmaya yönelik yaklaşımlar ise planlar bazında irdelenmiştir.

Bu bağlamda, Türkiye'de, Cumhuriyet'in başlangıcından beri dengeli bölgesel kalkınmaya yönelik bir politikanın izlenmesiyle birlikte bu çabaların daha çok planlı dönemle birlikte yoğunluk kazandığı, genel bir değerlendirme yapıldığında bölgelerarası gelişmişlik farklarının bugün de varlığını devam ettirdiği vurgulanmıştır.

Bölgesel kalkınma ve bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması yönünde hazırlanan kalkınma planlarında tedbirler alınarak bazı politikalar benimsenmiştir. 1970'li yıllarda uygulamaya konulan, önemini yitirmekle beraber halen varlığını koruyan Kalkınmada Öncelikli Yöre (KÖY) politikası bunların başında gelmektedir. Bölge Planları'yla kalkınma planlarının sektörel öncelikleri ile mekansal boyutlarının bütünleştirilememesi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması amaçlanmıştır. Bölgesel ve Kırsal Kalkınma Projeleri ise planlama yaklaşımıyla hazırlanan çalışmalara diğer örnekleri oluşturmaktadır.

Türkiye'de sosyal ve ekonomik kalkınmanın temel çerçevesini belirleyen *Dokuzuncu Kalkınma Planı* ile buna paralel olarak hazırlanan *Orta Vadeli Programın* dördüncü gelişme eksenini "Bölgesel Gelişiminin Sağlanması"dır. Bu bölümde, bölgesel gelişme politikalarının bölgelerin verimliliğini yükseltmek suretiyle ulusal kalkınmaya, rekabet gücüne ve istihdama katkıyı artırırken, aynı zamanda bölgeler ve kır-kent arası gelişmişlik farklılıklarını azaltma temel amacına hizmet edeceği ve bu kapsamda merkezi düzeydeki politikaların daha uyumlu ve etkin hale getirilmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Tarım sektörünün geliştirilmesi konusunda bir çerçeve oluşturmak ve yasal düzenlemelere temel oluşturmak üzere hazırlanan *Tarım Stratejisi* belgesinde temel ilke olarak; tarım ve kırsal kalkınmada bütüncül yaklaşım ve katılımcılık benimsenmiştir.

Kırsal toplumun refahının artırılmasına yönelik olarak kırsal kalkınmanın hızlandırılmasını hedefleyen *Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi* ile bölgelere göre farklılaşan şartların göz önünde bulundurulduğu bir yaklaşımın benimsenmesi, uygulanacak tedbirlerin, yöresel ihtiyaçlara cevap verecek ve yöresel potansiyelleri harekete geçirecek şekilde önceliklendirilmesi ve belirlenmesi ilkesi gözetilmiştir.

Türkiye'deki sanayi politikasının genel çerçevesini vermek üzere hazırlanan *Türkiye Sanayi Politikası* dokümanında, Güneydoğu Anadolu Projesi gibi bölgesel kalkınma projelerinin uygulanmasıyla sanayinin gelişiminde yeni bir ivme kazanıldığı vurgulanarak, kalkınma planları ve uluslararası taahhütler doğrultusunda, bölgesel dengesizliklerin giderilmesi,

sanayinin rekabet gücünün artırılması ve yeni istihdam olanaklarının yaratılmasının temel hedeflerden olduğu belirtilmiştir.

Doğrudan çevre konusunda hazırlanarak kabul edilen ve yayınlanmış tek stratejik politika dokümanı olan *Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Planı*'nda somut eylem alanlarından olan kritik çevre yatırımlarında GAP İdaresi; (i) GAP kapsamındaki yatırımların çevresel etki değerlendirmelerinin yapılması, kültürel ve doğal varlıklara olumsuz etkileri belirlenen etkinliklere karşı alınacak önlemlerin ve önceliklerin saptanması konusunda uygulayıcı ve koordinasyondan sorumlu tek kuruluş olarak, (ii) Kırsal yerleşmelerde çevresel alt yapı yatırımlarının tamamlanması konusunda ise ilgili kuruluş olarak belirlenmiştir.

KOBİ'lere ilişkin ulusal düzeyde oluşturulan politikaların uygulanmasını ve AB'ye uyum sürecinde KOBİ'lerin rekabet güçlerinin artırılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan *KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı*'nda, bölge kalkınma programları aracılığıyla, yörenin doğal kaynakları, işgücü alt yapısı ve potansiyeli, Pazar koşulları ve işletme yapısına uygun KOBİ yaklaşım ve uygulamalarının oluşturulması öngörülmektedir.

Ekonomik ve sosyal gelişmenin ihtiyaç duyduğu ulaştırma hizmetlerinin planlamasını sağlamak için hazırlanan *Ulaştırma Ana Planı Stratejisi* belgesinde ise bölgelerarası dengesizlikleri ortadan kaldırmak amaçlanmıştır.

Çevre naliz Raporu'nun bir başka araştırma başlığı, GAP İdaresinin faaliyet alanıyla ilgili Kalkınma Planı, Sektörel ve Bölgesel Plan ve Programlar ve etkileri olmuştur. Bu çerçevede, plan ve programlardan aşağıda yer alanlar, içerik açısından GAP İdaresiyle bağlantı kurularak incelenmiştir.

- Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007–2013)
- Orta Vadeli Program (2013–2015)
- Tarım Stratejisi (2006–2010)
- Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2007-2013)
- Dokuzuncu Kalkınma Planı Türkiye Sanayi Politikası (2007–2013)
- Kırsal Kalkınma Planı (2010-2013)
- Türkiye-Avrupa Birliği Mali İşbirliği Kapsamındaki Bölgesel Kalkınma Programları (2005)
- KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2013)
- Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Planı (1997)
- Ulaştırma Ana Planı Stratejisi (2007–2013)
- Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı (2006–2010)
- GAP Eylem Planı (2008–2012)

Çevre 'nin başlıklarından biri de GAP İdaresi'nin Karşılaşabileceği Riskler, Belirsizlikler ve Fırsatlardır. Ortaya çıkan sonuçlar şöyle özetlenebilir (Tablo 9).

Tablo 9: İdare'nin Karşılaşabileceği Riskler, Belirsizlikler ve Fırsatlar

	Riskler	Fırsatlar
Ekonomik Eğilimler	<ul style="list-style-type: none">- Kalkınma alt yapısının henüz tamamlanma aşamasında olması (sektörel altyapılar, örgütlenme, eğitim, sağlık, mesleki eğitim, sosyal yapılar-aşiret, kadının statüsü, aile planlaması, vs- Bölge'deki özel sektör yatırımlarının ve sermaye birikiminin yetersiz olması,- Ortadoğu bölgesindeki gelişmelerden sınır ticaretinin olumsuz etkilenmesi,	<ul style="list-style-type: none">- Yeni teşvik yasasının sağladığı imkanlar- Hükümetin yabancı yatırımcıları çekme kararlılığı ve buna uygun ekonomik düzenlemeler
Politik İklim ve Politikalar	<ul style="list-style-type: none">- Bölgesel kalkınma politikalarının temel araçlarından biri olan teşvik uygulamasının ve AB fonları vb. mekanizmaların planlanması, uygulanması ve denetiminde İdarenin etkin olmaması,- Bölge kalkınma politikalarının araçlarından olan kamu yatırımları ile OSB gibi kurumların faaliyetlerinin birbiriyle koordineli ve etkin bir şekilde gerçekleştirilememesi ve fonlardan sağlanan kredilerin dağınık kullanılması,	<ul style="list-style-type: none">- Ulusal düzeyde yeni kalkınma anlayışının verdiği fırsat çerçevesinde GAP İdaresinin yeni politika tespit etme imkânının olması
Politik İklim ve Politikalar (devam)	<ul style="list-style-type: none">- Huzur ve güven ortamının sağlanamaması (terör),- Kamu- kamu -özel -yerel özel- yerel önceliklerinin uyuşmaması,- Kamu kurumlarındaki istihdam sıkıntıları (tecrübeli ve kalifiye eleman tutulamaması),	
Yasal Düzenlemeler	<ul style="list-style-type: none">- GAP idaresinin görev süresinin her beş yılda bir uzatılması ve bu durumla ilgili kalıcı bir yasal düzenlemenin yapılmaması	
Teknoloji		<ul style="list-style-type: none">- Dünyada bilgi teknolojilerinde görülen hızlı değişim
Rekabet	<ul style="list-style-type: none">- GAP Bölgesi'nin rekabet gücünün uluslararası düzeyde süre gelen rekabet ortamındaki konumunun bilinmemesi,- İnovasyon eksikliği	<ul style="list-style-type: none">- Uluslararası düzeyde entegre bölgesel kalkınma ve sürdürülebilir insani kalkınma modeli olarak tanınması
Uygulanabilirlik	<ul style="list-style-type: none">- GAP'ın gecikmesinden dolayı oluşan olumsuz imaj- Yatırımları yönlendirme yetkisinin açık olmaması	<ul style="list-style-type: none">- Merkezde etkili koordinasyon mekanizmalarının desteklenmesi- Bölgesel gelişme plan ve programları ile tutarlı bir şekilde uygulamalar yapılması

	Riskler	Fırsatlar (devam)
Uluslararası Yeni Yaklaşımlar	- Bölgesel kalkınmadan bölgesel politikalara geçişin entegre yaklaşımı zayıflatması,	- Yerel kalkınmada kümelenme çalışmalarının sunduğu yeni avantajlar ve küresel dünyanın bu alana kayması
Sosyal Yapı	- Bölge'nin sosyal yapısının karmaşık bir düğüm gibi olması	
Uluslararası Konjonktür	- Orta Doğu'daki gelişmelerin bölge ekonomisine ve sosyal yapısına etkileri	
Yaşam Kalitesi	- Kentsel ve kırsal alanlardaki yaşam kalitesinin hala istenilen düzeye çıkarılamaması	
Gelişme Odaklarının Kalitesi	- GAP Bölgesi'ndeki büyüme odaklarında (Gaziantep, Şanlıurfa ve Diyarbakır) yaşam kalitesinin düşüklüğü	
Bölge Kalkınma Deneyimi		- Mevcut entegre bölgesel gelişme planlarının uygulanabilir programlara dönüştürülmesi (Orta Vadeli Program)
Çevre	- İklim değişikliği - Su ve toprak kaynaklarının kötü yönetiminin etkileri - Su krizi ve senaryolar - Nüfus artışı	- İklim değişikliği - Kaynakların daha iyi yönetilmesi yönünde yeni yaklaşım ve sistemlerin irdelenmesi - Su krizi çerçevesinde su kaynaklarının akılcı yönetimi
GAP İdaresi'nin Yapılanması	- GAP İdaresinin merkezi devlet yapısı içindeki yerinin iyi tanımlı olmaması, bölgesel kalkınma ile sektörel planlamanın anlaşılabilmesi nedeniyle İdarenin fonksiyonlarının da anlaşılabilmesi	- Uluslararası organizasyon ve kurumlar tarafından kabul görme

3.4. SWOT (Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) Analizi

Stratejik Planlama çalışmalarının ilk teknik aşaması olan Durum Analizi'nin son adımını SWOT Analizi oluşturmuştur. 6 Temmuz 2012 tarihinde Başkanlık ve Bölge Müdürlüğü'nden toplam 42 kişinin katılımıyla SWOT analizi çalışmaları yapılmıştır.

Analizde, GAP İdaresi'nin var olan koşullar altında zayıf ve güçlü yönleri ayrıntılı biçimde tartışılarak belirlenmiş ve mevcut konjonktürdeki yerinin belirlenmesinde rol oynayan fırsat ve tehditler ortaya çıkarılmıştır.

Katılımcılar tarafından "Güçlü ve Zayıf Yönler" olarak ifade edilen önermeler aşağıda yer alan başlıklar altında sınıflandırılmıştır:

1. Genel
2. Yönetimsel Yapı
3. İşlevler, Verilen Hizmetler
4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş
5. Personel Varlığı ve Yönetimi
6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım
7. Altyapı, Araç – Gereç, Tesis ve Donanım
8. Bölge Müdürlüğü, Bölge Müdürlüğüyle İlişkiler

"Fırsat" veya "Tehdit" olarak değerlendirilen önermeler ise şu başlıklar altında sınıflandırılmıştır:

1. Bölge'nin Gelişmişlik Düzeyi ve Gelişme Potansiyeli
 - a Genel
 - b Sosyal ve Kültürel Yapı
 - c Tarım, Sanayi ve Rekabet Edebilirlik
 - d Doğal Kaynaklar, Yeraltı Zenginlikleri ve Turizm Olanakları
 - e Coğrafi Konum
 - f Bölgeye yapılmakta Olan Yatırımlar, Yatırımcıların Bölgeye İlgi Düzeyi
 - g İnsangücü
 - h Siyasi Otoritenin Bölge'ye ve Proje'ye İlişkin Görüş ve Uygulamaları
 - i Bölge'nin İdare'ye Sunduğu Çalışma Olanakları
2. Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK'lar ve Üniversiteler ile İlişkiler
3. Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Kalkınma Ajansları
4. AB Süreci ve Uluslararası Platformlarda Tanınırlık
5. İlgili Kamuoyunun Bölge'ye, Proje'ye ve İdare'ye İlişkin Görüş ve Değerlendirmeleri
6. Diğer

Bu sınıflandırma, gerçekleştirilen beş GZFT Analizinde ortaya çıkan sonuçlara genel bakışı sağlayabilecek şekilde düzenlenmiştir.

Gerçekleştirilen GZFT Analizlerine ilişkin raporlarda ortaya konan sonuçlar daha sonra tek bir rapor halinde toplulaştırılmıştır. Böylece, birden çok oturumda dile getirilen konulara da dikkat çekilmiştir. Elde edilen sonuçlar ana hatları ile tablolar halinde şöyle özetlenebilir (Tablo 1011).

Tablo 10: Güçlü Yönler – Zayıf Yönler

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYI
1. 1. Bölgesel kalkınma ve bölgesel planlama alanında ilk ve en deneyimli kurum olması 2. Türkiye'nin en kapsamlı, entegre, sürdürülebilir bölgesel kalkınma programı olan ve Dünyanın sayılı kalkınma projeleri arasında yer alan Güneydoğu Anadolu Projesi'nin izleme-değerlendirme ve koordinasyonundan sorumlu kurum olması 3. Sürdürülebilir insani kalkınma yaklaşımına ilişkin uygulama deneyimi olması 4. Merkez de ve yereldeki kurum ve kuruluşlarla işbirliğine açık olması 5. GAP İdaresi'nin komşu ülkelere ve benzer projelere model oluşturması 6. İki Bölge Planının (1989 ve 2002 yıllarında) hazırlanmış olması	1. 1. İdare'nin Şanlıurfa'ya taşınmasına bağlı olarak personelde oluşan motivasyon kaybı ve nitelikli personelin Şanlıurfa'da çalışmak istememesi 2. Kurumsal belleğin zayıflaması 3. İdarenin oluşturduğu modellerin ulusal politika haline getirilememesi 4. Başka kurum ve kuruluşlarla yetki çatışması bulunması
2. Yönetmel ve Hukuki Yapı 1. 388 sayılı KHK'nın bir esneklik sağlaması ve insiyatif kullanabilme özgürlüğü yaratması 2. 388 sayılı KHK'nın sunduğu olanaklar sayesinde İdarenin faaliyet alanının geniş olması	2. Yönetmel ve Hukuki Yapı 1. İdarenin Kalkınma Bakanlığına Bağlanması, ancak kuruluşu hakkındaki KHK'nın yenilenmemesi, görev ve yetkilerinin net olarak belirlenmemiş olması 2. Personelin özlük haklarının yetersiz olması ve buna bağlı olarak personel arasında ücret dengesizliği
3. İşlevler, Verilen Hizmetler 1. İdare'nin gerçekleştirdiği GAP Halkaları, ÇATOM gibi model niteliğinde projeler olması ve bunların başka kuruluşlarca örnek alınıp uygulanması 2. Geçmişte, dünyadaki yeni kalkınma yaklaşımlarının İdare tarafından benimsenmiş ve uygulanmış olması, o süreçte öncü ve örnek bir kurum olması 3. Yerel, ulusal, uluslararası düzeyde ve geniş bir alanda hareket kabiliyeti olması 4. İdare'nin yaptığı kimi çalışmaları yerel oluşumlara delege edebilmesi 5. Özellikle yerel yönetimlerin altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesine destek verilmesi	3. İşlevler, Verilen Hizmetler 1. İzleme değerlendirme çalışmalarının yetersiz olması 2. AR-Ge çalışmalarına yeterince önem verilmemesi

GÜÇLÜ YÖNL	ZAYI
4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizasyon yapısının esnekliğinden kaynaklı sağlıklı bir iletişim ortamı olması 2. İdare'nin esnek çalışma yapısına sahip olması 3. İdare'nin çalışma prensipleri ve koşullarının diğer idarelere göre rahat olması 4. Bölge'ye ilişkin güçlü bir veri kaynağı ve arşive sahip olması 5. Kendine özgü bir kurum kültürü olması 6. Karar alma mekanizmalarının diğer kurumlara göre hızlı olması 7. Kurum içi ve kurum dışı bilgi paylaşımına açık olması 8. Diğer kamu kuruluşlarına kıyasla bürokratik yapının sert olmaması 9. İdare'nin kamu finansman kaynaklarının yeterli olması 10. İdare'nin STK'larla sonuca giden çalışmalar yapabilmesi 	4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş <ol style="list-style-type: none"> 1. Kurumsallaşmanın tam olarak sağlanamamış olması 2. İç koordinasyon eksikliği olması (birimlerarası, bölge-merkez arası, kişiler arası, vb.) 3. Bölgesel örgütlenmenin yetersizliği 4. Esnek yapının iyi yönetilememesinden kaynaklı görev ve sorumluluk dengesizliği olması 5. Kurumsal performans ölçme sisteminin yeterli olmaması
5. Personel Varlığı ve Yönetimi <ol style="list-style-type: none"> 1. Kurum personelinin proje kapsamında büyük bir deneyime sahip olması 2. Personelin değişik sektörlerde ve saha çalışmalarında deneyimli olması 3. Belirsizlik ortamına karşın personelin özverili çalışması 4. Çalışanların kendilerini kurumla özdeşleştirmiş olması 5. AB destekli projeleri konusunda bilgili ve donanımlı personel olması 6. Kurum içi iletişimde yatay ve dikey iletişim kanallarının açık olması 7. Farklı şekillerde istihdam olanağının bulunması 8. KPSS ile personel alınması 	5. Personel Varlığı ve Yönetimi <ol style="list-style-type: none"> 1. Ücret olanaklarındaki sınırlılıklar ve dengesizlikler nedeniyle nitelikli uzman personelin kurumda tutulamaması 2. Yabancı dil bilen personel sayısının az olması 3. Farklı istihdam şekillerinden kaynaklı eşit işe eşit ücret ödenmemesi 4. KHK'ya göre tahsis edilen uzman düzeyinde kadro sayısının yetersizliği 5. Personel gelişimine yönelik bir sistem (kariyer planlaması, vb.) bulunmaması 6. Ödüllendirme sisteminin yeterli olmaması 7. KPSS ile gelen personelin kısa sürede başka kuruluşlara gitmesi
6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım <ol style="list-style-type: none"> 1. Ulusal, uluslararası ve Bölge'deki kurum ve kuruluşlarla ilişkiler kurulmuş olması 2. Proje'nin bir marka ve model olarak değerlendirilmesi 3. Toplumun farklı kesim ve aktörleriyle çalışabilmesi 	6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım <p>-----</p>
7. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım <ol style="list-style-type: none"> 1. Teknolojik altyapı ve donanımın diğer kamu kurumlarına göre iyi olması 2. Lojistik altyapısının iyi (fiziksel altyapı ve donanım, idari bina) olması 	7. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım <ol style="list-style-type: none"> 1. Teknolojik donanımın yenilenmemesi 2. Fiziksel çalışma koşullarının yeterli düzeyde olmaması

Tablo 11: Fırsatlar – Tehditler

FIRSATLAR	TEHDİTLER
1) Bölge'nin Gelişmişlik Düzeyi ve Gelişme Potansiyeli <ol style="list-style-type: none">1. GAP Eylem Planının (2008-2012) hazırlanması ve finansman kaynağının da temin edilerek uygulamaya konulması2. Projelerin bitirilmesi için ödeneklerin artmış olması3. GAP İdaresi'nin diğer Kalkınma İdarelerine önderlik yapması (DOKAP, KOP ve4. STK'ların Bölge'ye olan ilgisinin artması5. Bölge için Eylem Planının hazırlanmış olması6. Bölge'nin birçok alanda gelişmeye açık olması7. Bölge'nin kamu yatırımlarına ihtiyaç duyması8. Bölge'de nüfusun genç ve dinamik olması9. Yabancı ülkelerin bölgeye ve projeye ilgilerinin olması10. Ortadoğu pazarına, Orta Asya ve Kafkasya'ya yakın olunması11. Ortadoğu'daki istikrarsız yapıdan kaynaklı olarak Bölge'nin ve Proje'nin öneminin artması12. Bölge'nin stratejik ve jeopolitik öneminin olması; çevre ülkelerin bölgeye ilgi göstermesi13. Bölge tarımının ve tarıma dayalı sanayinin gelişme potansiyeli olması ve sulanacak alanın fazla olması14. Bölge'de tarım danışmanları istihdam ediliyor olması15. Avrupa'ya kıyasla girdi maliyetlerinin düşüklüğünün rekabet avantajı yaratması16. Marka olma potansiyeline sahip yerel ürünlerin bulunması17. Bölge'nin turizm potansiyelinin çok yüksek, kültürel yapısının çok zengin olması18. Bölge'nin doğal kaynak potansiyeline sahip olması19. GAP'ın henüz tamamlanmamış olması	1) Bölge'nin Gelişmişlik Düzeyi ve Gelişme Potansiyeli <ol style="list-style-type: none">1. Kurumun geleceğine yönelik belirsizlik2. Son dönemlerde İdare'nin sahiplenilmemesi3. Komşu ülkeleri ile yaşanan olumsuzluklar4. Bölge'de terör olaylarının sürmesi ve güvensizlik yaratması5. Bölge halkının ekonomik gücünün düşük olması6. Kentte ve kırsalda, her alanda altyapının yetersiz olması7. Bölge'deki bankacılık hizmetlerinin yetersiz olması8. Bölge insanının projeyi sahiplenmemesi9. Kırsaldan kente, bölgeden bölge dışına göç olması10. Bölge'deki bilinç ve eğitim düzeyinin düşük olması11. Feodal yapının çalışmaları zorlaştırıcı bir unsur olması12. Bölge'deki işsizlik oranının yüksek olması13. Nitelikli eleman eksikliği bulunması14. Bölge halkının devlete, kamu idarelerine ve İdare'ye güveninde kayıplar olması15. Sulama yatırımlarının bitmemesi16. Küresel ısınmanın yarattığı iklim değişikliği ve kuraklığın tarım potansiyeline zarar verme olasılığı olması17. Üretimde teknik ve teknolojik olanakların sınırlı olması18. Sanayi altyapısının yetersiz olması19. Bölge'nin turizm altyapısının oluşmamış olması20. Bölge'deki sermaye birikiminin yetersiz olması21. Mesleki eğitimin yetersiz ve plansız olması
2) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK'lar ve Üniversiteler ile İlişkiler	2) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK'lar ve Üniversiteler ile İlişkiler <ol style="list-style-type: none">1. İdare'nin yetkilerine ve yaptırım gücüne kıyasla İdareden beklentilerin yüksek olması2. Bölge'de yaşanan hemen her sorunun muhatabı ve sorumlusu olarak İdarenin görülmesi3. Bölge'deki yerel idarelerin ve kamu kuruluşlarının kapasitelerinin düşük olması

FIRSATLAR (devam)	TEHDİTLER (devam)
3) Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Kalkınma Ajansları	3) Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Kalkınma Ajansları
1. Kalkınma İdarelerinin kurulması (DOKAP, KOP ve DAP) ve GAP İdaresi'nin bu kurumlara önderlik yapması 2. Bölge'de kurulan 3 Kalkınma Ajansın (DİKA, İPEKYOL, KARACADAĞ) ile deneyim paylaşımı	1. Bölgede kurulan ajanslarla görev ve yetki çatışması
4) AB Süreci ve Uluslararası Platformda Tanınırlık	4) AB Süreci ve Uluslararası Platformda Tanınırlık
1. Bölge için geliştirilecek projelerde AB fonlarından yararlanma olanaklarının bulunması 2. Projenin uluslararası düzeyde tanınırlığı 3. Yeni kalkınma anlayışı ile birlikte yeni politika geliştirme olanaklarının ortaya çıkması ve bölgesel kalkınmanın öneminin artması	-----
5) İlgili Kamuoyunun Bölge'ye, Proje'ye ve İdare'ye İlişkin Görüş ve Değerlendirmeleri	5) İlgili Kamuoyunun Bölge'ye, Proje'ye ve İdare'ye İlişkin Görüş ve Değerlendirmeleri
1. Kamuoyunda Proje'yle İdarenin özdeşleştirilmiş olması 2. İdare'nin bölgesel kalkınma alanında tek kuruluş olarak tanınması	1. Projenin Atatürk Barajı ile özdeşleştirilmesi
6) Diğer	6) Diğer
1. Teknolojideki gelişmenin bilgi toplumuna dönüşüm için fırsat yaratıyor olması	-----

5.BÖLÜM

KURUMSAL KİMLİĞİN YENİDEN TANIMLANMASI

Kurumsal Kimliğin Yeniden Tanımlanması çalışmaları kapsamında, GAP İdaresi'nin Misyon, Vizyon ve Temel Değerler Bildirimlerinin belirlenmesine yönelik olarak tarihinde Başkanlık ve Bölge Müdürlüğünden toplam 42 kişinin katılımıyla bir dizi çalışma yapılmıştır.

Çalışmalar sonucunda ortaya çıkan misyon, vizyon ve temel değerler bildirimleri, 26 Temmuz 2012 tarihinde yapılan Stratejik Planlama Üst Kurulu (SPÜK) çalışmasında değerlendirilerek son şeklini almıştır.

4.1. GAP İdaresi'nin Misyon Bildirimi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için katılımcılık ilkesi doğrultusunda, bölgesel kalkınma planı ve programlarının yapılmasını, uygulanmasını koordine eden, izleyen ve değerlendiren, uygulamalar fon yaratan, model olabilecek yenilikçi projeler geliştiren, yerel kapasiteyi güçlendiren, bilgi birikimini ulusal ve uluslararası alanda aktaran bir bölgesel kalkınma kuruluşudur.

4.2. GAP İdaresi'nin Vizyon Bildirimi

Sürdürülebilir bölgesel kalkınma konusunda, ulusal alanda lider ve uluslararası alanda örnek bir kuruluş olmaktır.

4.3. GAP İdaresi'nin Temel Değerleri (İlkeleri)

* Katılımcılık	* Evrensel değerlere uyumluluk
* Sürdürülebilirlik	* Dinamiklik
* Verimlilik	* Saygınlık
* Güvenilirlik	* Erişilebilirlik
* İnsan odaklılık	* İşbirliğine açıklık
* Entegre yaklaşım	* Çözüm odaklılık
* Yenilikçilik	* Dışa açıklık
* Çevreye duyarlılık	* Adillik
* Kültürel değerlere duyarlılık	* Saydamlık

6. BÖLÜM

STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER

GAP İdaresi Stratejik Planlama çalışmalarında Kurumsal Kimliğin Yeniden Tanımlanması kapsamında Misyon, Vizyon ve Temel Değerler bildirimlerinin üretilmesinin ardından GAP İdaresinin Stratejik Amaçlarının ve Hedeflerinin belirleneceği aşamaya geçilmiştir. Bu aşamanın ilk adımında, İdarenin belirlenen Misyonu çerçevesinde ve Misyonun, GAP İdaresinin uzun dönemde ulaşması istenen kurumsal kimliğinin bir tanımı olmasından hareketle, aşağıda yer alan üç Stratejik Amaç ve bu amaçlara ulaşılmasına yönelik Hedefler belirlenmiştir.

5.1.Stratejik Amaçlar

- 1 GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "**marka**" değerini artırmak.
2. Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "**yenilikçi**" pilot projeler geliştirmek.
3. Bölgesel kalkınma alanında kazanılan **bilgi ve deneyimin ulusal ve uluslararası platformda paylaşılmasını** sağlamak.

5.2. Stratejik

STRATEJİK AMAÇ 1: GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "**marka**" değerini artırmak.

1.1. Plan döneminde GAP Bölgesi'nde beş ilin turizm değerini artıracak en az bir proje gerçekleştirilecektir.

1.2. GAP Bölgesi'nde markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik en az üç proje uygulanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2: Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı ve "**yenilikçi**" pilot projeler geliştirmek.

2.1. Plan döneminde GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak altı adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.

2.2. **Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma** sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.

STRATEJİK AMAÇ 3: Bölgesel kalkınma alanında kazanılan **bilgi ve deneyimin ulusal ve uluslararası platformda paylaşılmasını** sağlamak.

3.1. Plan dönemi sonunda kurulacak olan “**Eğitim Platformu**”nun kurumsal altyapısı oluşturacaktır.

3.2. Plan dönemi boyunca GAP’tan elde edilen bilgi ve deneyimlerin ulusal ve uluslararası platformlarda paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

7. BÖLÜM

HEDEFLERE İLİŞKİN PERFORMANS GÖSTERGELERİ VE GAP İDARESİ 2013 – 2017 YILLARI PROJE VE FAALİYETLERİ

26 Mayıs 2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 17. maddesine göre stratejik planlarda performans göstergelerinin yer alması gereklidir. DPT'nin Haziran 2006'da kesinleşen Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda da, hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda

gerekli olduğu belirtilmiştir. Aynı belgede performans göstergeleri olarak girdi, çıktı, verimlilik, sonuç ve kalite göstergelerinin kullanılabilmesine de değinilmektedir

Maliye Bakanlığı'nın Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı Performans Esaslı Bütçeleme Rehberi'nde de; "...performans esaslı bütçeleme sistemi, bütçelemenin çıktı odaklı yapılmasını öngörmektedir. Çıktı ve sonuç göstergeleri kamu idarelerinin ürettikleri ürün ve hizmetlerin çıktı ve sonuç odaklı ölçülmesinde veya faaliyetlerin tasarlanmasında önemli bir yer teşkil eder" açıklaması yapılmaktadır.

Bu düzenlemeler göz önünde bulundurularak, Stratejik Plan'da yer alan hedeflere ilişkin performans göstergeleri geliştirilmiştir.

GAP İdaresi personeli tarafından 2013 – 2017 yılları için toplam 40 proje ve faaliyet önerisi üretilmiş ve üretilen öneriler Stratejik Planlama Çalışma Grubu tarafından Stratejik Planlama Yürütme Kurulu'na sunulmuştur.

Öneriler, Proje Yürütme Kurulu tarafından değerlendirilmiş, yinelenen ortadan kaldırılmış, proje ve faaliyet adımları olabilecek nitelikteki öneriler proje kapsamı oluşturulurken yararlanılmak üzere ayrılmıştır. Diğer öneriler üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda – 2017 yıllarında yürütülecek proje ve faaliyetler seti ortaya çıkarılmış, Stratejik Planlama Üst Kurulu Toplantısı'nda kesinleştirilmiştir

Belge'de şliğinin yanı sıra hangi dönemde gerçekleştirileceğine koordinatör birime ve kapsamına da açıklık getirilmiştir

Bu bölümde, GAP İdaresi 2013– 2017 Stratejik Planı kapsamında her Stratejik Amacın altında hedefler ve her hedefin altında da o hedefe ulaşılması için yürütülecek proje ve faaliyetler yer almaktadır.

STRATEJİK AMAÇ 1

GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.

Hedef 1.1. Plan döneminde GAP Bölgesi'nde beş ilin turizm değerini artıracak en az bir proje gerçekleştirilecektir.

Performans Plan dönemi sonuna kadar GAP Bölgesi'nde beş ilin turizm değerini artıracak proje uygulamaya konuldu

Proje 1.1.1. GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje'nin kontrolörlüğünün yapılarak izleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Hedef 1.2. GAP Bölgesi'nde markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik en az üç proje uygulanacaktır.

Performans Plan dönemi sonuna kadar markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik üç proje uygulamaya konuldu

Proje 1.2.1. Sözleşmeli Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Kurulması Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) Proje ön hazırlık çalışmalarının yapılması
- 2) Projenin değerlendirilmesi ve kabulü
- 3) İş birliği protokolünün yapılması
- 4) Uygulamaya geçilmesi
- 5) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 1.2.2. Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) Proje ön hazırlık çalışmalarının yapılması
- 2) Projenin değerlendirilmesi ve kabulü
- 3) İş birliği protokolünün yapılması
- 4) Uygulamaya geçilmesi
- 5) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 1.2.3. GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) Proje ön hazırlık çalışmalarının yürütülmesi
- 2) Değerlendirme
- 3) Uygulamaya geçiş
- 4) Sonuç değerlendirmesi
- 5) Modelin tanıtımının yapılması

STRATEJİK AMAÇ 2

Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı ve "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.

Hedef 2.1. Plan döneminde GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak altı adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.

Performans Plan dönemi sonuna kadar altı adet yenilikçi pilot proje geliştirildi.

Proje 2.1.1. Birecik Baraj

Dönem : 2013-2015

Sorumlu Birim: Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje'nin kontrolörlüğünün yapılarak izleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.1.2. GAP Bölgesi'nde Rekabet Gücünün Artırılması Merkezli Planlama ve Uygulama Kapasitesi ile Kreatif Endüstrinin Geliştirilmesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) Kalkınma Ajansları ile birlikte Proje Uygulama ve Değerlendirme Komitesinin kurulması
- 2) Pilot illerin seçilmesi
- 3) İl düzeyinde rekabet gündemi ve kalkınma eylem planının hazırlanması
- 4) Uygulamaya geçilmesi
- 5) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.1.3. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Özellikli Gıda Kümelerinin Oluşturulması

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.1.4. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımının ve Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) Proje ön hazırlıklarının yapılması
- 2) Projenin değerlendirilmesi ve kabulü
- 3) İş birliği protokolünün yapılması
- 4) Uygulamaya geçilmesi
- 5) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.1.5. İl Bazında Uluslararası Ticaret Hazırlık Ölçüm (Export Readiness Assesment) ve Kapasite Geliştirme Stratejik Yol Haritası Hazırlanması Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
 - 2) İhale duyurusunun yapılması
 - 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
 - 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
 - 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
 - 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.1.6. GAP Bölgesi'nde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi II. Evre

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: İnsani ve Sosyal Gelişme

Kapsam :

- 1) Proje ekibinin oluşturulması
- 2) Görünürlük materyallerinin hazırlanması
- 3) Proje açılış toplantısının yapılması
- 4) Kadının ekonomik ve sosyal hayata katılımını destekleyecek eğitim çalışmalarının (kadın üreme sağlığı, örgütlenme, satış, pazarlama vb) başlatılması
- 5) Üretim atölyeleri oluşturulması
- 6) Argande markası altında üretim yapılması
 - 6.1) Moda haftalarına katılım sağlanması
 - 6.2) Markafoni vb. online satış kanalları aracılığıyla satışlara devam edilmesi ve MUDO'larda Argande satış noktalarının sayısının artırılması
 - 6.3) Uluslararası pazar arayışlarının yapılması

Hedef 2.2. **Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma** sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.

Performans Plan dönemi sonuna kadar yedi adet pilot proje geliştirildi.

Proje 2.2.1. Gelişme Potansiyeli Yüksek Üç İlin Kent Merkezi ve Yakın Çevresi Ulaşım Master Planının Hazırlanması

Dönem : 2013-2015

Sorumlu Birim: Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

1. İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
2. İhale duyurusunun yapılması
3. Değerlendirme komitesinin kurulması
4. Tekliflerin değerlendirilmesi
5. Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
6. Projenin kontrolörlüğünün yapılması
7. İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.2.2. GAP Bölgesi Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Çalışmalarının Revizyonu

Dönem : 2013-2015

Sorumlu Birim: Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Projenin kontrolörlüğünün yapılması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.2.3. Midyat Misafir Karşılama Merkezi Mimari Projesi

Dönem : 2013-2014

Sorumlu Birim: Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje'nin kontrolörlüğünün yapılarak izleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.2.4. Birecik Baraj Gölü Aşağı Çardak Rekreasyon Alanının Oluşturulması Projesi

Dönem : 2013-2014

Sorumlu Birim: Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje'nin kontrolörlüğünün yapılarak izleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 2.2.5. GAP Sosyal Araştırma ve Eylem Programı

Dönem : 2013-2013

Sorumlu Birim: İnsani ve Sosyal Gelişme

Kapsam :

- 1) Mevcut ÇATOM'ların genişletilmesi ve alt yapılarının güçlendirilmesi
- 2) Üretim atölyelerinin kurulması
- 3) Eğitim, çalıştay ve koordinasyon toplantılarının gerçekleştirilmesi
- 4) Gençlik ve Kültür Evlerinde kapasite artırıcı, sosyal-kültürel, toplumsal kalkınma ve istihdama yönelik aktivitelerin gerçekleştirilmesi
- 5) Adıyaman'da GAP Genç festivali yapılması
- 6) Yaygın eğitim teknikleri, iletişim, liderlik, proje yönetimi gibi gençlerin kişisel gelişimlerine yönelik eğitimlerin yapılması
- 7) Bölgesel eğitim faaliyetlerinin yapılması
- 8) ÇATOM'lar kapsamında faaliyet gösteren Çocuk Okuma Odaları/Çocuk Oyun Odalarının güçlendirilmesi
- 9) Frito-Lay ile işbirliği içinde "GAP Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri" projesi kapsamında Bölgede faaliyet gösteren merkez sayısının artırılması

Proje 2.2.6. GAP Bölgesi'nde Tarımda Çalışanların Sağlığı Araştırması

Dönem : 2013-2013

Sorumlu Birim: İnsani ve Sosyal Gelişme

Kapsam :

- 1) Bölge üniversiteleri ve alanında uzman kişilerden oluşan bir konsorsiyum oluşturulması,
- 2) Araştırmada kullanılacak ölçümlere ve soru kağıtlarına karar verilmesi,
- 3) TÜİK tarafından il / ilçe ve kırsal tarım toplumlarından örnek seçimi,
- 4) Ölçümlerin ve soru kağıtlarının ön denemelerinin yapılması,
- 5) Alan çalışması için 50 görüşmecinin ve 5 denetçinin eğitimi,
- 6) Saha çalışması,
- 7) Formların denetimi ve veri girişi,
- 8) Analizlerin yapılması, rapor yazımı ve basımı,
- 9) Analiz sonuçlarına dayalı tarımda çalışanların sağlığı eylem planı çalıştayının yapılması,
- 10) Eylem planının ilgili sektörlerle ve basınla paylaşılması.

Proje 2.2.7. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi

Dönem : 2013-2013

Sorumlu Birim: İnsani ve Sosyal Gelişme

Kapsam :

- 1) Kurumsal sosyal sorumluluk panellerinin gerçekleştirilmesi
- 2) Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Pazar yeri etkinliğinin gerçekleştirilmesi
- 3) GAP Kurumsal Sosyal Sorumluluk konferansının yapılması
- 4) Bölgede Kurumsal Sosyal Sorumluluk pilot projelerinin uygulanması

Performans Plan dönemi sonuna kadar mevcut uygulama projelerinin faaliyetleri gerçekleştirildi.

Proje 2.3.1. Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi

Dönem : 2000-2015

Sorumlu Birim Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 2.3.2. GAP Bölgesi Halihazır Harita Yapımı

Dönem : 2012-2015

Sorumlu Birim Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 2.3.3. İmar Planı Yapımı

Dönem : 2009-2015

Sorumlu Birim Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 2.3.4. Nusaybin-Cizre-İdil-Silopi Sulama Alanı Alt Bölge Gelişme Planı

Dönem : 2011-2013

Sorumlu Birim Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 2.3.5. Siverek -Hilvan Sulama Alt Bölge Gelişme Planı

Dönem : 2012-2013

Sorumlu Birim Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 2.3.6. Adıyaman Düzenli Depolama Alanı Yapımı ve Mevcut Saha Rehabilitasyonu

Dönem : 2011-2014

Sorumlu Birim Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 2.3.7. Mardin Düzenli Depolama Alanı Yapımı ve Mevcut Saha Rehabilitasyonu

Dönem : 2011-2014

Sorumlu Birim Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 2.3.8. Entegre Kırsal Kalkınma Projesi

Dönem : 2013-2015

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.9. Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi

Dönem : 2013-2015

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.10. Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.11. Tarımsal Araştırma-Geliştirme Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.12. GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.13. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.14. Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.15. GAP Sulama Sistemlerinin İşletme Bakım ve Yönetimi Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 2.3.16. Az Gelişmiş Bölgelerde Kadınların ve Kadın STK'ların Güçlendirilmesi Projesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: İnsani ve Sosyal Gelişme

STRATEJİK AMAÇ 3

Bölgesel kalkınma alanında kazanılan **bilgi ve deneyimin ulusal ve uluslararası platformda paylaşılmasını sağlamak.**

Hedef 3.1. Plan dönemi sonunda kurulacak olan “Eğitim Platformu”nun kurumsal altyapısı oluşturacaktır.

Performans Plan dönemi sonunda kurulacak olan “Eğitim Platformu”nun altyapısı oluşturuldu.

Faaliyet 3.1.1. GAP İdaresi çalışmalarının 1989-2012 dönemi itibariyle envanterinin hazırlanması

Faaliyet 3.1.2. GAP İdaresinin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi

Dönem : 2014-2017

Sorumlu Birim: İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

Hedef 3.2. Plan dönemi boyunca GAP’tan elde edilen bilgi ve deneyimlerin ulusal ve uluslararası platformlarda paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

Performans Plan dönemi sonuna kadar üç etkinlik düzenlendi

Faaliyet 3.2.1. Dışişleri Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) ve diğer ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde GAP’a ilişkin uluslararası eğitim programları düzenlenmesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: İnsani ve Sosyal Gelişme

İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler, Uluslararası İlişkiler, Basın ve Halkla İlişkiler

Faaliyet 3.2.2. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA)’nın çalıştığı 2 ülkede GAP’ta edinilen proje deneyimlerinin aktarılmasına yönelik çalışmaların yapılması

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: İnsani ve Sosyal Gelişme

İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Faaliyet 3.2.3. GAP İdaresi’nin dünyadaki önemli su kuruluşları ile ilişkilerini geliştirmesi

Dönem : 2013-2017

Sorumlu Birim: Uluslararası İlişkiler

İlgili Birimler : Basın ve Halkla ilişkiler

**ŞEKİL 4: GAP İDARESİ 2013–2017 STRATEJİK PLANI
AMAÇ – HEDEF – PROJE VE FAALİYETLER SETİ**

Stratejik Amaç		Hedef		Proje ve		Uygulama Dönemi
1.	GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.	1.1.	Plan döneminde GAP Bölgesi'nde beş ilin turizm değerini artıracak en az bir proje gerçekleştirilecektir.	P-1.1.1	GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi	2013 - 2017
		1.2.	GAP Bölgesi'nde markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik en az üç proje uygulanacaktır.	P-1.2.1.	Sözleşmeli Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Kurulması Projesi	2013 - 2017
				P-1.2.2.	Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi	2013 - 2017
				P-1.2.3.	GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi	2013 - 2017
2.	Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak "katılımcı ve yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.	2.1.	Plan döneminde GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak altı adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.	P-2.1.1.	Birecik Baraj	2013 - 2015
				P-2.1.2.	GAP Bölgesi'nde Rekabet Gücünün Artırılması Merkezli Planlama ve Uygulama Kapasitesi ile Kreatif Endüstrinin Geliştirilmesi	2013 - 2017
				P-2.1.3.	Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Özellikli Gıda Kümelerinin Oluşturulması.	2013 - 2017
				P-2.1.4.	Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımının ve Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi	2013 - 2017
				P-2.1.5.	İl Bazında Uluslararası Ticaret Hazırlık Ölçüm (Export Readiness Assesment) ve Kapasite Geliştirme Stratejik Yol Haritası Hazırlanması Projesi	2013 - 2017
				P-2.1.6.	GAP Bölgesi'nde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi	2013 - 2017
				2.2.	Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.	P-2.2.1.
		P-2.2.2.	GAP Bölgesi Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Çalışmalarının Revizyonu			2013 - 2015
		P-2.2.3.	Midyat Misafir Karşılama Merkezi Mimari Projesi			2013 - 2014

			P-2.2.4.	Birecik Baraj Gölü Aşağı Çardak Rekreasyon Alanının Oluşturulması Projesi	2013 - 2014
			P-2.2.5.	GAP Sosyal Araştırma ve Eylem Programı	2013 - 2013
			P-2.2.6.	GAP Bölgesi'nde Tarımda Çalışanların Sağlığı Araştırması	2013 - 2013
			P-2.2.7.	Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi	2013 - 2013
			P-2.3.1.	Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi	2000 - 2015
			P-2.3.2.	GAP Bölgesi Halihazır Harita Yapımı	2012 - 2015
			P-2.3.3.	İmar Planı Yapımı	2009 - 2015
			P-2.3.4.	Nusaybin-Cizre-İdil-Silopi Sulama Alanı Alt Bölge Gelişme Planı	2011 - 2013
			P-2.3.5.	Siverek -Hilvan Sulama Alt Bölge Gelişme Planı	2012 - 2013
			P-2.3.6.	Adıyaman Düzenli Depolama Alanı Yapımı ve Mevcut Saha	2011 - 2014
			P-2.3.7.	Mardin Düzenli Depolama Alanı Yapımı ve Mevcut Saha Rehabilitasyonu	2011 - 2014
			P-2.3.8.	Entegre Kırsal Kalkınma Projesi	2013 - 2015
			P-2.3.9.	Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi	2013 - 2015
			P-2.3.10.	Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi	2013 - 2017
			P-2.3.11.	Tarımsal Araştırma-Geliştirme Projesi	2013 - 2017
			P-2.3.12.	GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projesi	2013 - 2017
			P-2.3.13.	Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi	2013 - 2017
			P-2.3.14.	Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi	2013 - 2017
			P-2.3.15.	GAP Sulama Sistemlerinin İşletme Bakım ve Yönetim Projesi	2013 - 2017
			P-2.3.16.	Az Gelişmiş Bölgelerde Kadınların ve Kadın STK'ların Güçlendirilmesi Projesi	2013 - 2017

3.	Bölgesel kalkınma alanında kazanılan bilgi ve deneyimin ulusal ve uluslararası platformda paylaşılmasını sağlamak	3.1.	Plan dönemi sonunda kurulacak olan “Eğitim Platformu”nun kurumsal altyapısı oluşturacaktır.	F-3.1.1.	GAP İdaresi çalışmalarının 1989-2012 dönemi itibariyle envanterinin hazırlanması	2014 - 2017
				F-3.1.2.	GAP İdaresinin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi	2014 - 2017
		3.2.	Plan dönemi boyunca GAP’tan elde edilen bilgi ve deneyimlerin ulusal ve uluslararası platformlarda paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir	F-3.2.1.	Dışişleri Bakanlığı ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) ile işbirliği içinde GAP’a ilişkin uluslararası eğitim programları düzenlenmesi	2013 - 2017
				F-3.2.2.	TİKA’nın çalıştığı 2 ülkede GAP’ta edinilen proje deneyimlerinin aktarılmasına yönelik çalışmaların yapılması	2013 - 2017
				F-3.2.3.	GAP İdaresi’nin dünyadaki önemli su kuruluşları ile ilişkilerini geliştirmesi	2013 - 2017

8.BÖLÜM

MALİYETLENDİRME

Maliyetlendirmede, olası personel giderleri, mal ve hizmet satın alma giderleri ve geçmiş yıllardaki benzer nitelikteki Proje ve Faaliyetlere ilişkin gerçekleştirmeler baz alınmıştır.

Tablo 12: GAP İdaresi 2013 – 2017 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu (*)
(Hedefler Bazında) 2012 Yılı Fiyatlarıyla, Bin TL

HEDEFLER	2013	2014	2015	2016	2017	TOPLAM
Stratejik Amaç 1	17.654.742	8.545.128	9.260.584	10.186.642	11.205.307	56.852.403
1.1	3.779.936	3.840.032	3.902.646	4.292.911	4.722.202	20.537.726
1.2	13.874.806	4.705.096	5.357.938	5.893.732	6.483.105	36.314.677
Stratejik Amaç 2	55.824.322	60.080.832	63.978.796	70.376.676	77.414.343	327.674.969
2.1	4.230.806	3.221.096	2.718.938	2.990.832	3.289.915	16.451.587
2.2	51.593.516	56.859.736	61.259.858	67.385.844	74.124.428	311.223.382
Stratejik Amaç 3	23.031.936	840.040	902.620	992.882	1.092.170	26.859.648
TOPLAM	96.511.000	69.466.000	74.142.000	81.556.200	89.711.820	411.387.020

(*) 2013, 2014 ve 2015 yılları toplam bütçe öngörülürü, Orta Vadeli Mali Plan değerleri doğrultusunda belirlenmiştir. 2016, 2017 toplam bütçe değerleri ise, İdarenin son üç yılki bütçe değerlerindeki artış oranları doğrultusunda, ağırlıklandırmaya gidilerek hesaplanmıştır.

Tablo 13: GAP İdaresi 2013 – 2017 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu

(2012 Yılı Fiyatlarıyla, Bin TL)

STRATEJİK AMAÇLAR – STRATEJİK HEDEFLER		2013	2014	2015	2016	2017	TAHMİNİ MALİYET
1.	GAP Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmak amacıyla Bölge'nin "marka" değerini artırmak.	17.654.742	8.545.128	9.260.584	10.186.642	11.205.307	56.852.403
	1.1. Plan döneminde GAP Bölgesi'nde beş ilin turizm değerini artıracak en az bir proje gerçekleştirilecektir.	3.779.936	3.840.032	3.902.646	4.292.911	4.722.202	20.537.726
	1.2. GAP Bölgesi'nde markalaşma gücüne sahip ürünlerin desteklenmesine yönelik en az üç proje uygulanacaktır.	13.874.806	4.705.096	5.357.938	5.893.732	6.483.105	36.314.677
2.	Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek Bölge'nin rekabet gücünü artıracak katılımcı veya "yenilikçi" pilot projeler geliştirmek.	55.824.322	60.080.832	63.978.796	70.376.676	77.414.343	327.674.969
	2.1. Plan döneminde GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak altı adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.	4.230.806	3.221.096	2.718.938	2.990.832	3.289.915	16.451.587
	2.2. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılarak dengeli bir kalkınma sağlamak amacıyla doğal, ekonomik ve beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projeler etkinleştirilecektir.	51.593.516	56.859.736	61.259.858	67.385.844	74.124.428	311.223.382
3.	Bölgesel kalkınma alanında kazanılan bilgi ve deneyimin ulusal ve uluslararası platformda paylaşılmasını sağlamak.	23.031.936	840.040	902.620	992.882	1.092.170	26.859.648
	3.1. Plan dönemi sonunda kurulacak olan "Eğitim Platformu" nun kurumsal altyapısı oluşturacaktır.						
	3.2. Plan dönemi boyunca GAP'tan elde edilen bilgi ve deneyimlerin ulusal ve uluslararası platformlarda paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.						
TOPLAM		96.511.000	69.466.000	74.142.000	81.556.200	89.711.820	411.387.020

9.BÖLÜM

GAP İDARESİ 2013 – 2017 STRATEJİK PLANI İLE ÜST ÖLÇEK PLANLAR ARASINDAKİ UYUM

GAP İdaresinin stratejik amaçları ve hedefleri, Dokuzuncu Kalkınma Planı'nın ve Orta Vadeli Programın (2012-2014) değişik politika alanları arasında bütünlüğü ve stratejik amaçları sağlamak için belirlediği gelişme eksenleri baz alınarak belirlenmiştir. Gelişme eksenleri ile GAP İdaresinin stratejik amaçları ve hedefleri arasındaki ilişki – stratejik amaçlar ve hedefler gelişme eksenleri bazında kategorize edilerek – aşağıda verilmektedir. (Kalkınma Planı ve 2012 Orta Vadeli Programdaki numara ve sayılar aynen alınmıştır.).

7. Temel Amaçlar: Gelişme Eksenleri

7.1. Rekabet Gücünün Artırılması (9. Kalkınma Planı)

356. Ekonominin yüksek teknolojik kabiliyete ve nitelikli işgücüne sahip, değişen şartlara hızla uyum sağlayan, ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet gücü olan, istikrarlı ve verimlilik düzeyi yüksek bir yapıya kavuşturulması temel amaçtır.

A tırılması (2013-2015 Orta Vadeli Program)

İş ortamının rekabetçi bir yapıya kavuşturularak iyileştirilmesi temel amaçtır. Bu çerçevede; **iii)** Başta rekabet gücü olanlar olmak üzere; yenilik kapasitesini, verimliliği, ihracatı artıran ve girişimciliği geliştiren kümelenme oluşumları desteklenecektir

7.1.5. Enerji ve Ulaştırma Altyapısının Geliştirilmesi (9. Kalkınma Planı)

407. Arz güvenliğinin artırılması amacıyla birincil enerji kaynakları bazında dengeli bir kaynak çeşitlendirmesine ve orijin ülke farklılaştırmasına gidilecektir. Üretim sistemi içinde yerli ve **yenilenebilir enerji kaynaklarının** payının azami ölçüde yükseltilmesi hedeflenecektir

A.4. Enerji ve Ulaştırma Altyapısının Geliştirilmesi (2013-2015 Orta Vadeli Program)

Enerji politikasının temel amacı; artan nüfusun ve büyüyen ekonominin ihtiyaç duyacağı enerjinin, rekabetçi bir serbest piyasa ortamında, sürekli, kaliteli ve güvenli bir şekilde asgari maliyetle karşılanmasıdır. Bu çerçevede;

v lir enerji kaynaklarının payının artırılması için gerekli tedbirler alınacak ve elektrik üretiminde doğal gazın ve ithal kömürün payı azaltılacaktır.

7.1.6. Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapısının Geliştirilmesi (9. Kalkınma Planı)

453. Gelecek kuşakların ihtiyaçlarını gözeterek, **doğal kaynakların koruma ve kullanma** koşulları belirlenecek ve bu kaynaklardan herkesin adil biçimde yararlanmasını sağlayacak şekilde çevre yönetim sistemleri oluşturulacaktır.

460. Biyogüvenlik ve genetiği değiştirilmiş organizmalar konusundaki risklerin en aza indirilmesi için **tarım, çevre ve teknoloji politikaları** bütünlleştirilmiş bir anlayışla değerlendirilecektir.

462. **Tarım ve turizm başta olmak üzere, çevreye duyarlı sektörlerde** ekolojik potansiyel değerlendirilecek, koruma-kullanma dengesi gözetilecektir

466. **Su, atık su, katı atık gibi çevre korumaya yönelik altyapı tesislerinin yapılmasında,** bakımında ve işletilmesinde ülke şartlarına en uygun sistem ve teknolojiler tercih edilecektir.

470. Evsel nitelikli katı atık yönetiminde kaynakta ayrıştırma, toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf safhaları teknik ve mali yönden bir bütün olarak değerlendirilecek; yatırım ve işletme maliyetleri düşük ve ülke şartlarına en uygun **katı atık bertaraf teknolojisi olan düzenli depolama yöntemi** tercih edilecektir

A.5. Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi (2013-2015 Orta Vadeli Program)

Kentlerin yaşam standartlarının yükseltilmesi, sürdürülebilir kentsel gelişmenin sağlanması, yaşanabilir mekânların oluşturulması ve çevrenin korunması temel amaçtır. Bu çerçevede;

iii) Başta biyolojik çeşitlilik olmak üzere doğal kaynakların korunması, geliştirilmesi ve ekonomik anlamda değer kazanmasına yönelik çalışmalar yapılarak sürdürülebilir kullanımı sağlanacaktır.

vi) Katı atık yönetiminde kaynakta ayrıştırma, toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf safhaları teknik ve mali yönden bir bütün olarak değerlendirilecektir.

A -Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi (2013-2015 Orta Vadeli Program)

Ar-Ge çalışmalarının yenilikçi ürün, süreç ve hizmetlere dönüşmesi ve rekabet gücüne katkısının artırılması sürecinde önemli rol üstlenen özel sektörün, yenilik yeteneğini artırmak, bilim ve teknolojide yetkinleşmek ve bu yetkinliği ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürmek bilim ve teknoloji politikasının temel amacıdır. Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin güçlü olduğu alanlarda hedef odaklı, ivme kazanılması gereken alanlarda ihtiyaç odaklı, diğer alanlarda ise yaratıcılığın desteklendiği tabandan yukarı yaklaşımlar hayata geçirilerek teknolojik dışa bağımlılığın azaltılmasına, yerli yenilikçi ürünlerin geliştirilmesine ve bilim teknoloji alanında insan kaynağının artırılmasına katkı verilecektir. Bu çerçevede;

iii) Özel kesim ile üniversiteler ve araştırma kurumları arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik programlar ve rekabet öncesi -Ge işbirlikleri ile yenilik tabanlı rekabetçi kümelenme çalışmaları desteklenecektir.

v) Araştırma alt yapıları geliştirilecek, etkin kullanımı ve sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

7.1.9. Tarımsal Yapının Etkinleştirilmesi (9. Kalkınma Planı)

496. Yüksek verimli tarım alanlarının tarımsal üretim amacıyla kullanılması, tarım topraklarından, tahlillerle belirlenecek kabiliyetleri doğrultusunda ve **doğru tarım teknikleri ile faydalanılması; ayrıca, arazi kullanım planlaması ve yaygın erozyonun önlenmesi** suretiyle toprak kaynaklarının etkin kullanımı esas alınacaktır.

497. **Su kaynaklarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların, öncelikle havza temelinde bütüncül bir yaklaşımla** ve değişen tüketim taleplerini karşılamakta esneklik sağlayan bir şekilde planlamasını mümkün kılacak, ilgili kurumlar arasında güçlü ve yapısal bir eşgüdüm sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiş kapsamlı bir mekanizma çerçevesinde ve suyun tasarruflu kullanımı sayesinde **su kaynaklarının etkin kullanımına** önem ve öncelik verilecektir

505. Verimliliğin ve üretici gelirlerinin istikrarlı bir şekilde artırılması amacıyla, çiftlikten sofraya gıda güvenliğinin sağlanması yönünde tarımsal üretim ve pazarlama aşamalarında başta ilaç ve gübre ile **nitelikli tohumluk kullanımı, sulama, bitki ve hayvan sağlığı ile gıda hijyeni olmak üzere çeşitli konularda eğitim ve yayım hizmetleri artırılacaktır.** Söz konusu hizmetlerin genç ve kadın çiftçileri de kapsayacak şekilde ve yapıları güçlendirilmiş üretici örgütleri tarafından yürütülmesine ağırlık verilecektir.

509. Öncelikle çölleşme ve toplum sağlığı dikkate alınarak, havza bazında endüstriyel ve toprak muhafaza **ağaçlandırmaları, rehabilitasyon çalışmaları,** kent ormancılığı ve tarımsal

ormancılık yapılmasıyla arazilerin daha iyi değerlendirilmesi, özel ağaçlandırmaların geliştirilmesi ve toplumun bu konularda bilinçlendirilmesi önem arz etmektedir.

511. Tarım sektöründe, kamu kurumlarınca yapılan **Ar-Ge çalışmalarının ilgili kurumların faaliyetlerini destekleyici olması sağlanacaktır.**

A.8. Tarımsal Yapının Etkinleştirilmesi (2013-2015 Orta Vadeli Program)

Tarım sektöründe, gıda güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanması ile doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı gözetilerek, örgütlü ve rekabet gücü yüksek bir yapının oluşturulması temel amaçtır. Bu çerçevede;

vi) Tarım ürünleri ihracat desteklerinde katma değeri yüksek, markalı ve nihai tüketiciye yönelik ürünler öncelikli olacaktır.

vii) Bitkisel üretimde verimliliği artırma amaçlı uygulamalar yaygınlaştırılacak, bitki sağlığı uygulamaları geliştirilecektir.

viii) Bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe kamu alımları; sektörün gelişimini destekleyecek, yerli katma değeri ve sektördeki rekabeti artıracak bir politika aracı olarak kullanılacaktır.

ix) Retiküler eğitim ve sektördeki yayım hizmetlerine ilişkin faaliyetler iyileştirilecektir.

x) Toprak ve su kaynaklarının etkin kullanılması ve korunmasına yönelik yöntem ve araçlara öncelik verilecek, arazi toplulaştırma ve gerekli yasal düzenleme yoluyla işletme ölçekleri büyütülecek, sulama yatırımları yaygınlaştırılacak, sulama sistemleri modernize edilecektir.

xii) Ormanlar; toplum sağlığı ve ihtiyaçları dikkate alınarak sürdürülebilir yönetim anlayışı dâhilinde korunarak değerlendirilecek, ağaçlandırma, iyileştirme ve kent ormancılığı çalışmaları geliştirilecek, çölleşme ve erozyonla mücadele faaliyetleri hızlandırılacaktır.

7.1.10. Sanayi ve Hizmetlerde Yüksek Katma Değerli Üretim Yapısına Geçişin Sağlanması Sanayi (9. Kalkınma Planı)

513. Ekonominin rekabet gücünü artırmak ve dünya ihracatından daha fazla pay almak üzere yüksek katma değerli mal üretiminin artırılması temel amaçtır.

520. Geleneksel sektörlerde katma değeri yüksek ürün ve faaliyetlere ağırlık verilerek uluslararası rekabete uyum sağlayacak yapıya dönüşüm desteklenecektir.

521. Tekstil, hazır giyim ve deri sektöründe ileri teknolojiler içeren ve çok fonksiyonlu ürünler geliştirilecek ve Ar-Ge çalışmaları özendirilecektir. Bu sektörlerde hızlı değişen modanın yakın takibi, modayı etkileme ve moda tasarımına bağlı olarak ürün farklılaştırması yoluyla rekabet gücü sürdürülecektir.

522. Tekstil, hazır giyim, deri, seramik, cam, mobilya, kuyumculuk gibi sektörlerin tüketime yönelik ürünlerinde özgün tasarım faaliyetleri özendirilecek, kaliteli tasarımcı yetiştirilmesi sağlanacak, **ulusal ve uluslararası marka oluşturulması desteklenecek**, tanıtım ve pazarlama konusundaki destekler

ihracatçılarımızın ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilecektir.

A -2015 Orta Vadeli Program)

İmalat sanayiinde rekabet gücünü artırmak ve dünya ihracatından daha fazla pay almak üzere yüksek katma değerli mal üretimini artırarak, yapısal dönüşümün hızlandırılması temel amaçtır. Bu çerçevede;

iv) -Ge'ye dayalı katma değeri yüksek ürün ve hizmetlerin ticarileştirilmesi ve pazarlanma süreçleri desteklenecektir.

Turizm (9. Kalkınma Planı)

547. Turizm sektörü, ülkedeki refah ve gelişmişlik dengesizliklerini azaltıcı doğrultuda yönlendirilecek **turizm potansiyeli olan** ancak bugüne kadar yeterince ele alınmamış yörelerde turizm geliştirilerek ekonomik ve sosyal kalkınma sağlanacaktır.

548. Sektörle ilgili **tüm yatırımların doğal, tarihsel ve sosyal çevreyi kollayıcı, koruyucu ve geliştirici bir yaklaşım içinde** olmasına azami özen gösterilecektir

550. Turizmin mevsimlik ve coğrafi dağılımını iyileştirmek ve dış pazarlarda değişen tüketici tercihleri de dikkate alınarak **yeni potansiyel alanlar yaratmak amacıyla** varış noktası yönetimine ağırlık verilerek golf, kış, dağ, termal, yat, kongre turizmi ve ekoturizm ile ilgili yönlendirme faaliyetleri sürdürülecektir

A (2013-2015 Orta Vadeli Program)

Turizm sektöründe, turist başına gelirin ve turist sayısının artırılmasının yanı sıra hizmet kalitesini artıran, pazarlama kanallarını çeşitlendirerek üst gelir gruplarını hedef alan, doğal sermayeyi koruyan ve sürdürülebilir kılan, karşılaştırmalı rekabet üstünlüğüne uygun turizm çeşitlerini öne çıkaran bir yapının oluşturulması temel amaçtır. Bu çerçevede;

ii) Turizm yatırımları, yeşil büyüme yaklaşımı doğrultusunda doğal, tarihi, sosyal ve kültürel çevreyi koruyucu ve geliştirici bir anlayışla ele alınacaktır.

iii) Uluslararası turizm pazarından alınan payın artırılabilmesi için seçilmiş pazarlar başta olmak üzere tanıtıma ve uluslararası örgütler nezdinde turizm alanında işbirliğine ağırlık verilecektir

7.2. İstihdamın Artırılması (9. Kalkınma Planı)

562. Ulusal İstihdam Stratejisinin oluşturulması çalışmalarında, **tarım sektöründeki çözülme ile bu sektörden gelen işgücünün tarım dışı sektörlere kazandırılması** konusuna ağırlık verilecektir. İstihdamın artırılmasında önem taşıyan girişimciliğin geliştirilmesi ve teşviki bütüncül bir yaklaşımla ele alınacaktır.

B.1. İşgücü Piyasasının Geliştirilmesi (2013-2015 Orta Vadeli Program)

İstihdam odaklı sürdürülebilir büyüme çerçevesinde rekabetçi bir ekonomik yapıda ve bilgi toplumuna dönüşüm doğrultusunda istihdam imkânlarının geliştirilmesi, işsizliğin azaltılması ve işgücü piyasasının etkinleştirilmesi temel amaçtır. Bu çerçevede;

iv er, kadınlar ve özürllüer başta olmak üzere işgücü piyasasında özel politika gerektiren kesimlere yönelik destekleyici politikalar ilave tedbirler alınarak sürdürülecektir.

7.3. Beşeri Gelişme ve Sosyal Dayanışmanın Güçlendirilmesi (9. Kalkınma Planı)

581. Beşeri gelişme ve sosyal dayanışma alanlarındaki politikaların temel amacı, toplumun tüm kesimlerinin temel kamu hizmetlerinden ve çok boyutlu bir sosyal koruma ağından yeterince faydalanmasını sağlayarak, **yaşam kalitesini ve refah düzeyini yükseltmektir**. Temel kamu hizmetlerinin sağlanmasında **eğitim ve sağlık; sosyal koruma ağının geliştirilmesinde ise kapsayıcı ve sürdürülebilir bir sağlık ve sosyal güvenlik sistemi, etkinliği artırılmış sosyal hizmetler, gelir dağılımının iyileştirilmesi, sosyal içerme ve yoksullukla mücadele, kültürün korunması, güçlendirilmesi ve toplumsal diyalogun geliştirilmesi politikaları temel öncelik alanları olacaktır**.

7.3.3. Gelir Dağılımının İyileştirilmesi, Sosyal İçerme ve Yoksullukla Mücadele (9. Kalkınma Planı)

618. Yoksulluğun azaltılmasına yönelik hizmetler, yoksulluk kültürünün oluşmasını önleyici ve **yoksul kesimin üretici duruma geçmesini** sağlayıcı nitelikte olacaktır.

620. Yoksul kesimlere **yönelik ekonomik faaliyetler çeşitlendirilecek şekilde gelir getirici projeler desteklenecektir.** Özellikle, kırsal kesimde ve az gelişmiş bölgelerde girişimcilik teşvik edilecektir.

621. **Kadınların** ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını artırmak için; bu kesime yönelik mesleki eğitim imkanları geliştirilerek **istihdam edilebilirlikleri artırılabilecektir.**

C . Gelir Dağılımının İyileştirilmesi, Sosyal İçerme ve Yoksullukla Mücadele (2013-2015 Orta Vadeli Program)

Gelir dağılımının iyileştirilmesi ile yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında bulunan birey ve grupların; ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılması, yaşam kalitelerinin yükseltilmesi ve toplumla bütünleşmelerinin sağlanması temel amaçlardır. Bu çerçevede;

iii) Çalışabilecek durumda olan yoksullara yönelik sosyal yardımlar yoksulluk kültürünün oluşmasını önleyici ve yoksul kesimin üretken duruma geçmesini sağlayıcı nitelikte olacak, çalışmayacak durumda olan yoksullar ise düzenli sosyal yardımlarla desteklenecektir.

7.3.5. Kültürün Korunması ve Geliştirilmesi ve Toplumsal Diyalogun Güçlendirilmesi Mücadele (9. Kalkınma Planı)

636. Toplumsal değişim sürecinde **kültürel zenginlik ve çeşitliliğimizin korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması** kültürel politikaların temelini oluşturacaktır.

641. Başta geleneksel el sanatlarımız olmak üzere, **maddi kültür ürünlerimiz** ihraç ürünlerine dönüştürülecektir.

C.5. Kültürün Korunması, Geliştirilmesi ve Toplumsal Diyalogun Güçlendirilmesi (2013-2015 Orta Vadeli Program)

Toplumsal değişim sürecinde kültürel zenginlik ve çeşitliliğimizin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması temel amaçtır. Bu doğrultuda, kültürel birikimimizin günümüz değerleriyle sentezlenmesi ve farklılıklarımızı zenginliğimiz kabul eden bir anlayışla, ortak kültürel değerlerimiz etrafında tüm bireylerin hoşgörü ve dayanışma içerisinde yaşamaları hedeflenmektedir

iii) Yurtiçi ve yurtdışı kültür mirasımızın envanterinin çıkarılarak dijital ortama aktarılması sağlanacak ve bu mirasın korunmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

iv) Kültür turizminin geliştirilmesi ve sinema, belgesel film gibi kültür ürünleri üretiminin teşvik edilmesi suretiyle kültür sektörünün ekonomik boyutu güçlendirilecektir.

7.4. Bölgesel Gelişimin Sağlanması (9. Kalkınma Planı)

650. Bölgesel gelişme politikaları, bir taraftan bölgelerin verimliliğini yükseltmek suretiyle ulusal kalkınmaya, rekabet gücüne ve istihdama katkıyı artırırken, diğer taraftan da **bölgeler ve kır-kent arası gelişmişlik farklılıklarını azaltma** temel amacına hizmet edecektir.

651. Bu kapsamda; merkezi düzeydeki politikaların daha uyumlu ve etkin hale getirilmesine yerel dinamiklere ve içsel potansiyele dayalı gelişme ortamının oluşturulmasına, yerel düzeyde kurumsal kapasitenin artırılmasına ve **kırsal kalkınmanın hızlandırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilecektir.**

7.4.1. Bölgesel Gelişme Politikasının Merkezi Düzeyde Etkinleştirilmesi (9. Kalkınma Planı)

659. Yoğun göç baskısı altında olan kentlerin göçten kaynaklanan temel sorunları tespit edilerek **en çok etkilenen alanlarda sosyal uyuma yönelik çalışmalarla** birlikte fiziki ve sosyal altyapı iyileştirilecektir.

663. Bölgelerde; **yenilikçi, rekabet edebilir, dinamik ve yüksek katma değer yaratabilen** öncü sektörler seçilecek ve desteklenecektir. Bölgesel ve sektörel önceliklere dayalı, daha

seçici ve mekansal odaklı devlet yardımları sistemi ile uygulamanın izlenmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi için gerekli mekanizmalar oluşturulacaktır.

7.4.2. Yerel Dinamiklere ve İçsel Potansiyele Dayalı Gelişmenin Sağlanması (9. Kalkınma Planı)

667. Yöresel **marka yaratmaya yönelik olarak** özgün tarihi ve doğal miraslar korunup geliştirilerek ekonomik değere dönüştürülecektir. Bölgelerin iş ve yatırım imkanlarının ulusal ve uluslararası düzeyde etkili bir şekilde tanıtımı sağlanarak sermaye girişi hızlandırılacaktır.

669. Sürükleyici sektörler liderliğinde ve güçlendirilmiş sosyal ağ yapısı içinde kümelenmelerin desteklenmesi sağlanacaktır. Bu çerçevede; yerel kümelenme alanlarını destekleyici, kümedeki aktörler arasında işbirliğini artırıcı ve kümenin dünya piyasaları ile entegrasyonunu sağlamaya yönelik mekanizmaların oluşumu özendirilecektir.

D Yerel Dinamiklere ve İçsel Potansiyele Dayalı Gelişmenin Sağlanması (2013-2015 Orta Vadeli Program)

ii) Ulusal ve bölgesel düzeyde rekabet gücü taşıyan sektörlerle odaklı ve yerel girişimleri öne çıkaran yenilikçi **kümelenme politikaları** geliştirilecek, bu kapsamda bir yönetim ve destekleme mekanizması kurulacaktır. Bölgesel Gelişme Komitesi tarafından işbölümü ve işbirliğinin esasları belirlenecektir.

7.4.3. Yerel Düzeyde Kurumsal Kapasitenin Artırılması (9. Kalkınma Planı)

673. Bölgesel gelişme ve yerel kalkınma uygulamalarında yerindelik esas alınacak, katılımcılık geliştirilecek, **kalkınmaya ilişkin kilit paydaşlar arasında ortaklık kültürü oluşturularak uygulamaya yönelik sinerjinin, sahiplenmenin ve farkındalığın artırılması** sağlanacaktır. Öncelikle az gelişmiş bölgelerden başlamak üzere sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınma çabalarına katkı sağlamaları özendirilecektir.

D.3. Yerel Düzeyde Kurumsal Kapasitenin Artırılması (2013-2015 Orta Vadeli Program)

iii) **kurum ve kuruluşlar arası koordinasyon** ve karar alma süreçleri desteklenecek ve merkez-yerel arasında bilgi akışını güçlendirmek üzere oluşturulan İl Koordinasyon ve İzleme Sistemi (İKİS) yaygınlaştırılacaktır.

7.4.4. Kırsal Kesimde Kalkınmanın Sağlanması (9. Kalkınma Planı)

676. **Sulama altyapısının işletme ve yönetiminin katılımcı** mekanizmalarla gerçekleştirilmesi sağlanacak, toprak ve su kaynaklarının etkin ve sürdürülebilir kullanımı için üreticilere yönelik programlar uygulamaya konulacaktır.

678. Kırsal alanda **tarım ve tarım dışı ekonomik faaliyetlere yönelik** insan kaynakları geliştirilecektir.

682. Yerel düzeyde aktörler arası işbirliğini geliştiren, yerel ihtiyaçlara duyarlı kalkınma girişimlerini tabandan tavana yaklaşımla güçlendiren, katılımı ve maliyet paylaşımını esas alan projeler **öncelikle pilot düzeyde uygulamaya konularak yaygınlaştırılacaktır.**

D.4. Kırsal Kesimde Kalkınmanın Sağlanması (2013-2015 Orta Vadeli Program)

ii) Kırsal Kalkınma Planında belirlenen önceliklerle uyumlu şekilde tasarlanacak istihdam odaklı kırsal kalkınma projeleri, bölgesel gelişme politikaları çerçevesinde daha etkili şekilde uygulanacaktır.

iii) Farklı kurumlar tarafından uygulanan tarım ve kırsal kalkınma mali destek programları arasında uyum ve tamamlayıcılık ilkeleri gözetilerek kamu kaynaklarının etkinliği artırılabilecektir.

vi) Zorunlu nedenlerle yaşadıkları yerlerden ayrılan vatandaşlara, kendi istekleri doğrultusunda, eski veya yeni yerleşim yerlerinde yaşamlarını sürdürebilecekleri koşullar oluşturulmaya devam edilecektir.

vii) Kırsal alanda dezavantajlı grupların durumunun iyileştirilmesi ve güçlendirilmesi için önlemler alınacaktır.

GAP İdaresi 2013-2017 Stratejik Planı ile uyumu yukarıda irdelenen Dokuzuncu Kalkınma Planıyla olduğu gibi, Orta Vadeli Program'da belirtilen öncelikler de gözetilerek stratejik amaç, hedef, proje ve faaliyetler hazırlanmıştır. Bunun yanında sektör bazında hazırlanmış olan stratejik yol haritası niteliğindeki GAP Bölge Kalkınma Planı (BKP) ve GAP Eylem Planı ile uyumlu olan stratejiler dikkate alınmıştır.

Bilindiği üzere bölgenin kalkınması 1989 yılında hazırlanan GAP Master Plan amaç ve hedefleri doğrultusunda yönlendirilmekte ve izlenmektedir. 1989 GAP Master Planı 2001 yılında Bölge'de ve dünyada değişen şartlar ve yeni kalkınma modelleri çerçevesinde ve GAP İdaresinin Bölge'de yaptığı uygulamalar sonucunda elde ettiği deneyimlerin değerlendirilmesi amacıyla yeniden gözden geçirilmiş ve GAP BKP (2002-2010) hazırlanmıştır. Bu planın üç temel amacı (sürdürülebilir insani kalkınmanın sosyal, ekonomik, kültürel ve çevresel ortamın hazırlanması, insan kaynaklarının ve yerel kurumsal kapasitenin geliştirilmesi suretiyle toplumsal yapının güçlendirilmesi, adil ve dengeli bir kalkınma için mekansal düzenlemelerin etkinleştirilmesi) GAP İdaresi Stratejik Planı'nın tüm faaliyet ve projelerine yansıtılmıştır.

2008-2012 yılları için hazırlanan GAP Eylem Planı da, Bölge'de yaşayan vatandaşların refah, huzur ve mutluluğunun artırılması için Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 yılı sonuna kadar tamamlanması, ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve istihdam artışının sağlanması amacıyla uygulamaya konulmuştur.

10.BÖLÜM

STRATEJİK PLANI UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME

YAKLAŞIMI

GAP İdaresi Stratejik Planı'nda yer verilen Misyon, Vizyon ve Temel Değerler bildirimleri ile misyona ulaşmak için yürütülecek proje ve faaliyetler, GAP İdaresinde bir dönüşümü de gerektirmektedir. Planın belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi şümün hayata geçirilmesini de sağlayacaktır.

Böylece nın ana çerçevesini oluşturan gerler doğrultusunda hareket edilip edilmediği, GAP İdaresinin misyonunu gerçekleştirmek için öngördüğü teknik şümün planlanan kapsamda sağlanıp sağlanmadığı konularının izlenip değerlendirileceği kurulmuş olan izleme değerlendirme sistemi içerisinde yapılacaktır.

10.1. Stratejik Planın Uygulanması

GAP İdaresi Stratejik Planı 2013 yılı başında uygulamaya konulacaktır. Stratejik Plan kapsamında 2013 - 2017 dönemi için öngörülen proje ve faaliyetler, GAP İdaresinin 2013 yılı için önceden belirlediği yeni ve daha önce başlamış olup 2013'te devam eden projeleri ve faaliyetleriyle bir arada yürütülecektir

2013 – 2017 yıllarında gerçekleştirilecek proje ve faaliyetlerle ilgili çalışmalar, “Sorumlu Birim” olarak adlandırılan Genel Koordinatörlüklerin eşgüdümünde, GAP İdaresinin tüm birimlerinden gerekli nitelik ve sayıda personelin katılımları ve katkılarıyla yürütülecektir.

Genel Koordinatörler ve Bölge Müdürü bu katılım ve katkıların gerektiğince sağlanmasından, “Sorumlu Birimler” de çalışmaların aksatılmadan yürütülmesinden Başkana karşı sorumlu olacaklardır.

10.2. Stratejik Planın İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

GAP İdaresi Stratejik Planı'nın izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları sorumlu birimlerin hazırladıkları iş planları çerçevesinde GAP İdaresi bünyesinde Stratejik Planlama ve İzleme Değerlendirme Genel Koordinatörlüğü tarafından oluşturulan izleme-değerlendirme sistemi çerçevesinde yürütülecektir.

Her bir proje ve faaliyet için üçer aylık dönemler itibarıyla hazırlanacak olan birim izleme raporları, yılda dört kez yapılacak kurum içi izleme toplantılarında değerlendirilecektir. Uygulamalarda karşılaşılan sorun ve darboğazlar ile çözüm önerileri görüşülerek gerekli koordinasyon ve müdahale sağlanacaktır. Toplantı sonrası hazırlanan periyodik raporlar Üst Yönetim'e sunulacaktır.

Kurum içi izleme toplantıları Başkan'ın veya Başkan Yardımcısı'nın başkanlığında, Bölge Müdürü, Genel Koordinatörler ve proje sorumlularının katılımıyla düzenlenecektir. Yatırımları İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Koordinatörlüğü izleme toplantılarının sekreteryası görevini yürütecektir

SON

Hazırlanma sürecinin her aşamasında tüm GAP İdaresi personelinin etkin katılımının ve ilgili taraflarının katkısının sağlandığı GAP İdaresi 2013–2017 Stratejik Planı ile GAP İdaresinin 23 yılı aşkın bir süredir verdiği hizmetlerin nicelik ve niteliğinde, çalışma düzeninde ve önceliklerinde değişikliklere ve kurumsal anlamda bir dönüşüme yol açması beklenmektedir. Stratejik Plan, İdarenin önümüzdeki beş yıl içindeki çalışmalarının çerçevesini çizmenin yanı sıra, GAP İdaresinin yaşayacağı kurumsal dönüşümün de rehberi niteliğinde olacaktır.

GAP İdaresi Stratejik Planı, dünyada son yıllarda önemli siyasal ve ekonomik gelişmelerin yaşandığı, daha önceleri kabul edilen ilke ve yaklaşımların, kavramların ve kurumların yapısal değişikliğine uğradığı bir dönemde hazırlanmıştır. Planda, mevcut değişimin yapısını kavramaya ve dinamiklerini belirlemeye, süreçleri doğru planlama bazına oturtmaya özel önem verilmiştir. GAP İdaresinin Bölge kalkınmasındaki rolünün, insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınma yaklaşımı çerçevesinde GAP Bölgesi'ni dünya ile bütünleştirmek olması kabul görmüştür. Bu doğrultuda planlama, programlama, koordinasyon, izleme-değerlendirme, uygulamalar için yenilikçi, model ve marka değeri olan projelerin hazırlanması benimsenmiştir. Belirtilen üç alanda yapılacak faaliyetlerle Bölge'nin doğal ve beşeri kaynaklarının akılcı yönetimiyle GAP Bölgesi'nin kalkınmasına, yoksulluğun azaltılmasına, yaşam kalitesinin ve verimliliğin artmasına zemin hazırlanacaktır.

Stratejik Plan'ın diğer önemli bir katkısı daha önceleri hazırlanan 1989 GAP Master Planı ve 2002 GAP Bölge Kalkınma Planı kabullerinin uygulanmasına da imkan tanıyacak şekilde ve GAP Eylem Planını (2008-2012) destekler nitelikte olmasıdır.

T.C. KALKINMA BAKANLIĞI
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
Akbayır Mah.104. Cad.1155 Sokak No:2 • Karaköprü 63000 ŞANLIURFA
Tel: 0.414.347 08 20 • Faks: 0.414.347 08 35 • e-posta: gap@gap.gov.tr • www.gap.gov.tr
BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Şanlıurfa Tünel Çıkıő AĞzı P.K. 155 • 63000 ŞANLIURFA
Tel: 0.414.347 93 85 • Faks: 0.414.347 94 55-347 93 90